

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen: v upravnistvu prejemam:

celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo.) telefon št. 34.

Izjava vank dan sveder izvzemiti nedelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopen peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 33.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6:50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2:30	

Vprašani glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 35.

Albanske težave.

Ustanovitev neodvisne albanske države je tisti »preimenitni« in »velepomembni« uspeh, ki ga je naša monarhija dosegla z ogromnimi žrtvami in ki ga častilci grofa Berchtolda že mesece in mesece opevajo kakor državniški čin največjega pomena. Res, diplomatična ustanovitev albanske države je pred vsem zaslug grofa Berchtolda, ali ta država obstoji v istini le še na papirju in živa duša ne more prorokovati, kaj da še bo iz nje.

Ustanoviti neodvisno Albanijo je sklep veselil. Takisto so tudi vse vezlesile sklenile, da naj postane vladar te države nemški princ Wied, sorodnik romunske kraljice. A ta dva na papirju storjena sklepa sta tudi vse, kar se je doslej zgodilo za dejansko ustanovitev albanske države.

Albanecv samih ni nihče nič vprašal. To se pravi: katoliški duhovniki, ki so v službi avstrijske vlade, so se v imenu svojih albanskih vernikov seveda izrekli za vse, kar je velela dunajska politika, kakor so se tudi uslužbenci italijanske vlade izrekli za vse, kar je velela rimska vlada, povrh subvencionirata dunajska in rimska vlada različne albanske pustolovce, ki tvorijo »provizorično vlado« v Valoni — a to je tudi vse.

Že v naprej si je bilo lahko misliti, da ne pojde vse gladko. Albanci so narod, ki še enotnega jezika nimajo in so po veri razcepljeni na tri dele. Severni Albanci so katoličani, južni so pravoslavci, vse središče — to je velika večina prebivalstva — je pa mohamedansko. Tudi v gospodarskem in v kulturnem oziru so nasprotja velika in so specijalno katoličani še daleč za pravoslavci in tudi za mohamedanci. O kaki nacionalni enoti ni govora v Albaniji, kaj se o kakem skupnem stremelju v političnem in državnopravnem oziru. Katoliški Albanci bi najraje imeli, če bi jim Avstrija dajala denar in puške, jih ščitila in podpirala, sicer pa jih pustila pri miru; pravoslavni Albanci bi najraje prišli pod Grško; mohamedanski bi radi ostali pod Turčijo, mestni prebivalci vseh treh verskih skupin pa so najbolj naklonjeni Italiji, ki tudi sicer tako spretno skrbi za pridobivanje zvez in simpa-

tij, da naglo in izdatno izpodriva Avstrijo celo v najbolj zanesljivih okrajih.

Na Dunaju in v Rimu so pač mislili, da se bodo dale vse te naravne težave že premagati, samo da prevzame princ Wied vladarstvo. Toda zdaj se kaže, da to ne pojde tako gladko, da je albanska država res le še na papirju ustanovljena in da se pojavljajo težave, ki znajo postati skrajno nevarne.

Južna meja Albanije še ni določena in prebivalstvo teh pokrajin se menda pripravlja na odločen odpor zoper pridruženje neodvisni Albaniji. Kaj stori Esad paša, ki ima kot poveljnik znatne armade mogočen vpliv, je še popolnoma negotovo. Poskušeni vpad male turške čete v Valono se je sicer ponesrečil, ali vesti, da hrepeni Izet paša po vladarstvu v Albaniji, le niso izmišljene, niti vesti, da se Turčija ne misli brezpogojno vkloniti sklepu veselil. Vsekako je gotovo, da so razmere v Albaniji skrajno kritične in nevarne in da vladajo tamkaj največja nasprotja.

Tako nevarne in negotove so razmere, da se princ Wied še vedno ni definitivno odločil, ali naj prevzame vladarstvo Albanije, ali naj ostane gardni oficir v Potsdamu. Zatrjuje se sicer, da pojde še ta mesec v Albanijo, toda gotovosti ni nobene. Še potrebnih milijonov, ki jih je zahteval, mu veselile niso dale.

Če bi princ Wied ne prevzel vladarstva, bi prišlo s tem veselile, specijalno Avstrija, v nepopisno zadrego. Vprašanje, kdo naj bo vladar Albanije, bi bilo s tem zopet odprto in bi postalo vir silnih komplikacij in mogoče celo dragih in nevarnih intervencij. Če pojde princ Wied v Albanijo, bo sicer za trenutke odvrgel tako nevarnost, a težko je verjeti, da bo odvrgel jo za trajno. Splošno evropsko mnenje je, da naleti princ Wied v Albaniji na največje težave in na odpore od vseh strani, da bo zapleten v boje in nasprotstva, ki jim ne bo kos in da se bodo ob teh nasprotjih razvile rivalitete gotovih veselil do najnevarnejših skrajnosti, če ne še do česa več. Kdo ve, če se dunajska vlada ne bo še bridko kesa, da je ustanovila neodvisno Albanijo.

Razžaljeni parlament.

Nekdanji državni poslanec grof Sternberg, ki je svoje dni vzbujal v parlamentu veliko, četudi največkrat jako neprijetno pozornost, se je že pred več časom poravnal z najvišjimi krogi v državi. Svoje čase je kot poslanec napadal cesarja, prve državne in dvorne dostojanstvenike, generaliteto in ministre. Njegovi napadi so bili vedno vehementni, največkrat skrajno žaljivi, časih pa tudi utemeljeni. Odlične družabne in rodbinske zveze so grofu Sternbergu pač pomagale, da si je pridobil dragocene informacije in priznati se mora, da jih je znal izkoristiti. Toda grof Sternberg ni napadal samo državne močnike, napadal in sramotil je tudi parlamentarne stranke in zlasti sovražno je nastopal proti socialnim demokratom, ki so mu to vselej vračali z istotako odkritim sovraštvom.

Sternberg je bil stopil v politično areno z namenom, da se maščuje. Kot oficir je bil namreč kasiran. Trdil je, da se mu je zgodila krivica in začel parlamentarni boj. Ali se mu je res zgodila krivica ali ne, pač ni mogoče presoditi, istina pa je, da je nehal svoj boj in se umaknil iz parlamenta, ko je bil zopet rehabilitiran in je bilo slovesno konstatirano, da je bil krivično kasiran. S politiko se bavi grof Sternberg od tedaj le publicistično.

Pred dobrim tednom je imel grof Sternberg na Dunaju prav zanimivo predavanje. Baval se je z balkanskimi dogodki, obsojal Aehrenthala, hvalil Berchtolda in spuščal strupene pušice v Berlin, češ, Nemčija je v balkanski krizi delala egoistično hohenzollersko rodbinsko politiko na škodo Avstrije.

Tako mimogrede si je grof Sternberg pri tem predavanju privoščil tudi naš državni zbor in mu vrigel nekaj hudih žaljiv v obraz. Ni se najhuje, da je očital parlamentu, da dela koruptno politiko, a izrekel je tudi pavalno sumničnje: Wenn man von diesen 516 Kerlen (to so poslanci!) einen herinnimmt und ihm die Taschen umkehrt, so findet man meistens kein Sechserl darin, dass er sich selbst ehrlich verdient hat. Taka splošna dolžitev je gotovo krivična. Med 516 poslanci je gotovo

jako mnogo vse časti vrednih mož, so pa vmes tudi subjekti, ki jih vsak pošten človek zaničuje.

Parlament pa se čuti po besedah grofa Sternberga hudo žaljenega. V zadnji seji poslanske zbornice je češki socialni demokrat dr. Šmeral opozarjal na to predavanje grofa Sternberga, češ, da je to bila skrbno pripravljena demonstracija zoper parlament, katera demonstracija je dobila poseben značaj po oficijalnih osebah, ki so se je udeležile. Navzroč so bili: dva cesarjeva adjutanta, skoro vsi oficirji iz prestolonaslednikove vojaške pisarne, jako mnogo članov gosposke zbornice, skoro vsa dunajska višja generaliteta, in vsem na čelu minister zunanjih del. Ravno najvišje oficijalne osebnosti so Sternbergu najbolj ploskale. Dr. Šmeral je izrekel mnenje, da udeležba oficijalnih osebnosti pri tej demonstraciji proti parlamentu ni bila slučajna in je zahteval naj stavi predsednik primerne predloge, kako zadoščenje naj si poišče parlament za Sternbergove žalitve.

Parlament je razžaljen. Predsednik dr. Sylvester je izjavil, da se bo o vsebini Sternbergovega govora informiral in potem dogovorno s celim predstvom ukrenil potrebne korake. Poroča se: Če je grof Sternberg razžalil parlament, bo predsedstvo pozvalo državno pravdnistvo, naj nastopi uradoma proti grofu Sternbergu — po § 491. kazenskega zakona.

Parlament je razžaljen, a dasi je razžalitev krivična in huda, vendar se kaže, da v celi širni državi ni nič pravega smisla za ta nastop parlamenta. Sternberg gotovo ni človek, ki bi zaslužil kake simpatije, a dasi so v parlamentu v ogromni večini može, ki vsekako zaslužijo vse spoštovanje, je vendar bridka resnica, da je ta parlament izgubil toliko simpatij in toliko utrpel na ugledu, da so tudi zanj nihče ne zavzema. Morda je to najznačilnejše na tej epizodi, ker kaže, kako je parlament kompromitiran v ljudskih očeh.

Zanimivo pa bo vsekako, če pride do kake obravnave proti Sternbergu, kajti ta ve mnogo in bo marsikakemu parlamentarnemu poštenjaku laho strgal krinko z obraza.

Albanske homatije.

S parnikom »Meran« so pripeljali v Trst one Turke, o katerih se je pisalo, da so jih v Valoni vjeli, zaprli, pobili, postrelili, pobesili itd. — Neki turški častnik je izjavil, da ga je zelo presenetilo, ko jim neki avstrijski častnik z avstrijskim orožništvom ni dovolil izstopiti v Valoni. Spoznal je takoj, da so bili izdani, izdajica pa je tudi znan. Vkrca se je z njimi pod pretvezo, da se bo z njimi bojeval. V Solunu pa se je z njimi spril in odšel. Kljub temu pa bo Albanija mogla uspevati samo pod polmesecem in ne pod vlado, kakršna je vlada Izmail Kemala ali kakega nemškega princa. Mnogo takih, kakršne je pripeljala »Meran« v Trst, je že v Albaniji in ti bodo storili svojo dolžnost. Pot iz Carigrada v Valono, Meduo in Drač ni tako dolga, kakor mislijo nekateri. Tudi je še dosti orožja na svetu.

Iz Valone poročajo, da je vodja vsega gibanja za Izet pašo turški major Bekir Fikri efendi, ki je živel delj časa v Valoni ter se približal tudi provizorični vladi. Pred 14. dnevi je odpotoval v Drač, da se dogovori z Esad pašo. Od tu je odpotoval v Brindisi, da se posvetoje z nekaterimi turškimi častniki, ki so dospeli tja. Kljub temu, da se je za vse to izvedelo, se je vrnil v Valono, kjer so ga aretirali. Bekir pa trdovratno taji, da bi bil delal za Izet pašo. Hasan beg, ki je tudi dospel v Trst, zopet taji, da bi bil Esad paša delal za Izet pašo in ga slika kot najboljšega prijatelja princa Wieda. Iz Carigrada pa poroča poročevalec pariškega lista »Temps«, da je bil Izet paša še pred desetimi dnevi v pismenih stikih z Esad pašo. Isti list slika položaj v Valoni kot skrajno vznemirljiv tako v vojaškem, kakor v političnem oziru. Kontrolna komisija je našla baže pri hišnih preiskavah neko brzgojavno korespondenco med nekim uglednim Albancem in velikim vezirjem. Holandski poveljniki orožništva so tudi izjavili, da so dospeli na konec svojih moči in da se boje vstaje. Mnogo Esadovih pristaev, med njimi albanski častniki v službi provizorične vlade, je napadlo mesto Elbasan. Kontrolna komisija je nujno prosila Esad pašo, da naj preneha z napadi. Avstrijski in italijanski

LISTEK.

Crainquebille.

Francoski spisal Anatole France.
— Prevel Kajtimar.

(Konec.)

Zdaj je tudi velikokrat zamudil jutraj pravi čas, ko se oddaja zelenjava v glavni tržnici in je moral jemati pokvarjeno robo, ki so mu jo dajali na kredit.

Nekega dne se je čutil tako vsega onemoglega in medlega, da je pustil svoj voziček v remizi in kolovratil ves božji dan od krčme do krčme pri glavni tržnici. Zvečer pa je sedel na prevrnjenem košu in premišljal svojo propalost. Spominjal se je svoje prejšnje moči in naporne dela, svojih dobičkov, vseh teh dni brez števila, ki so si bili tako podobni, a vedno tako polni dela in življenja. Spominjal se je, kako je vsako noč čakal v tržnici na prihod zelenjave; kako je s krepkimi rokami sprejemal zelenjavo in jo spretno naložil in razvrstil na vozu, kako je hitro še izpil čašico vroče črne kave pri materi Teodori, na en dušek, stoji, in potem s trdno roko prijel za

držaje vozička; njegov klic se je razlegal v jutranjem zraku krepko, kakor petje petelina, ko se je pomikal po ulicah. Spominjal se je vsega svojega nedolžnega in težkega življenja, življenja človeškega kljuseta, ki je pol stoletja na svoji kolotočni prodajalnici prinašal od dela in skrbi izmučenim meščanom sveži pridelek zelenih vrtov.

In zmajeval je z glavo in vzdihoval:

»Ne, ne, nimam več tiste korajže, ki sem jo imel. Z mano je konec. Vrh hodi toliko časa k vodnjaku, da se razbije. In pa, odkar sem imel opraviti s sodnijo, sem se čisto izpremenil. Jaz nisem več isti človek, pa je!«

Kratkoma, bil je demoraliziran. Če pride človek tako daleč, je na tleh in se ne more več dvigniti. Ljudje, ki gredo mimo, ga pa še sujejo po vrhu z nogami!

VIII.

Poslednje posledice.

Prišla je beda, črna beda. Stari mož, ki je nosil poprej iz predmestja Montmartre polne žepke tolarjev po pet frankov, ni imel zdaj okroglega. Bila je zima. Izgnan iz svojega prenočišča je spal med vozički v remizi. Deževalo je že štirindvajset ur, kanali niso več požirali vode in voda je poplavlja remizo.

Crainquebille je čepel sključen v svojem vozičku nad strupenimi vodami, v družbi pajkov, podgan in sestradanih mačk in tuhtal. Ves dan ni nič jedel in tudi pokriti se ni mogel več, ker mu kostanjev ni dal več žakljcev, in spomnil se je onih dveh tednov, ko mu je bila dala država hrano in stanovanje. Zavidal je jetnike, ki ne trpijo niti mraza, niti lakote in prišla mu je misel:

»Saj zdaj že poznam tisti furtelj, zakaj ga ne bi vporabil?«

Vstal je in šel na ulico. Bilo je ravno okrog enajstih. Bilo je temno in neprijetno. Padala je gosta megla, bolj mrzla in prodirajoča, kakor dež. Redki pasantje so se držali tesno ob zidovih hiš.

Crainquebille je šel mimo cerkve Saint-Eustache in zavil v ulico Montmartre. Bila je popolnoma zapuščena. Le en policijski stražnik je stal na trotoarju pri cerkvi pod plinovo svetilko, okrog plamena pa je bilo videti, kako je padal droben rdečkast dež. Stražnik se je branil pred njim s svojo kapuco, izgledal pa je že ves premočen, toda bodisi, da je imel rajši luč nego temo, bodisi, da se mu ni ljubilo več hoditi okoli, ostal je pod svojim kandelabrom, ki mu je bil morda, kakor tovariš in prijatelj. Ta trepetajoči plamen je bil njegova edina zabava v samotni no-

či. Njegova nepremičnost je imela na sebi nekaj nadčloveškega. Odsev njegovih čevljev na mokrem trotoarju, ki je izgledal kakor jezero, ga je podaljševal navzdol, tako da je bil, če se ga je pogledalo od daleč, podoben velikanski dvoživki, ki je zlezla napol iz vode. Če se ga je pa pogledalo od blizu, je izgledal kakor menih ali pa vojak. Robate poteze njegovega obraza, ki jih je senca kapuce delala še bolj velike, so bile miroljubne in otožne. Imel je debele, kratke in sive brke. Bil je to že starejši stražnik kakšnih štiridesetih let. — Crainquebille se mu je približal potihoma in mu rekel z obotavljajočim se in slabim glasom:

»Kravja smrt!«

Nato je čakal na učinek teh slavnih besed. A učinka ni bilo nobenega. Stražnik je stal nepremično in brez besed z rokami prekrizanimi pod svojim kratkim plaščem. Njegove široko odprte oči, ki so se svetile v temi, so gledale Crainquebilla otožno, pozorno in prezirljivo. — Crainquebille je bil presenečen, ostalo mu pa vendar še nekoliko odločnosti in zajekal je:

»Kravja smrt! Vam pravim!«

Sledilo je dolgo molčanje, med tem ko je prišel droben dež v temni ledeni noči. Končno je stražnik izpregovoril:

»To pa ni lepo, da tako govoriš... Prav gotovo, da ni lepo od vas. Človek v vaši starosti bi bil pa že lahko bolj pameten... Pojdite svojo pot.«

»Zakaj me pa ne aretirate?« je vprašal Crainquebille.

Redar pa je zmajal z glavo pod svojo mokro kapuco:

»Če bi mi hoteli aretirati vse pijance, ki govorijo stvari, ki se ne smejo govoriti, to bi imeli dela!... Čemu neki?«

Crainquebille je kar obnemogel pod težo tega velikodušnega preziranja in je ostal dolgo časa ves omamljen in molčeč z nogami v jarku.

Predno je šel dalje, je izkušal podati pojasnilo:

»To ni bilo zaradi vas, da sem rekel: »Kravja smrt!«. To sploh ni bilo zavoljo te ali one osebe. To je bilo zaradi neke misli.«

Stražnik pa mu je odgovoril s trpko priljudnostjo:

»Bodisi, da ste to rekli zavoljo kakšne misli ali zavoljo česa drugega, tako se ne sme govoriti, kajti če človek stori svojo dolžnost in pretrpi dosti hudosti, se ga ne sme žaliti z nepremišljenimi besedami... Pravim vam še enkrat, pojdite svojo pot.«

Crainquebille se je s sklonjeno glavo in s pobešenimi rokami pogreznil v dež in temo.

člani komisije so nujno zahtevali od svojih vlad pomoči.

Venizelos in San Giuliano.

V razgovoru grškega ministrskega predsednika Venizelosa z italijanskim zunanjim ministrom San Giulianom, poročajo iz Rima sledeče: V vprašanju Egejskih otokov je razložil San Giuliano Venizelosu vzroke, zakaj Italija in Avstro-Ogrska ne pripustita, da bi dobila Grška morskno ožino pri Krfu popolnoma v svoje roke. Venizelos zopet je striktno izjavil, da bodo Grki dne 18. januarja izpraznili albanske pokrajine, dostavili pa je, da atenska vlada ne more nič za to, če se bodo v Epiru živeči Grki ustavljali. Glede takozvanih »svetih bataljonov« se je Venizelos izognil direktnemu odgovoru. Kar se tiče Egejskih otokov, je izjavil San Giuliano, da stoji trozveža glede otokov Kios in Mitilene na stališču beati possidentes, odločitev glede otokov Lemnos in Samotrake pa še ni padla, dasiravno spadata na dva otoka brez dvoma k stratežnemu sistemu Dardanel. Vprašanja otokov, ki jih imajo Italijani zasedene, sta se komaj dotaknila ter je San Giuliano izjavil Venizelosu, da mu mora biti znano, da bo Italija uredila to vprašanje sama s Turčijo. V diplomatičnih krogih so mnenja, da je sporazum med Grško in Italijo mogoč na sledeči podlagi: Grška naj prične takoj izpraznjevati albanski Epir. Velesile z ozirom na hudo zimo ne bodo vztrajale na tem, da bi Grki te pokrajine zapustili že 18. januarja. Albanska vlada bo priznala grškemu prebivalstvu Albanije pravico do narodne vzgoje in prostosti vere. Italija pa se ne bo protivila temu, da pripadeta otoka Lemnos in Samotrake Grški. Kios in Mitilene naj bosta nevtralna pod grško suvereniteto. Velesile pa jamčijo tudi za mir v Egejskem morju. Dunajsko darilo!

Štajersko.

Hrastnik. V rudniku na Ojstrem ponesrečeni rudar Potočan je v ljubljanski bolnišnici umrl.

Klerikalni župan obožen zaradi kršenja volilne tajnosti. Pri zadnjih volitvah v kmečki občini škojčevaški pri Celju so klerikalci zmagali z največjimi nasilnostmi in sleparijami. Namestnika še do danes ni potrdila teh volitev, ki so bile že pred pol letom. Državno pravdnštvo je sedaj obtožilo samega župana in predsednika volilne komisije Martina Vrečka prestopka po § 11. volilnega zakona, ker je grešil zoper tajnost volitev. Zakon določa za tako dejanje kazen zapora od enega tedna do 3 mesecev. Obravnava se vrši 15. t. m. Takšne sode nosijo sleparski nauki dr. Koroščeve stranke. Župan sam goljufa občane.

Sv. Barbara v Halozah. Na Krajevno, ob ustanovitvi nove Ciril-Metodove podružnice se je spet pokazalo, da Barbara pač noče plesati tako, kakor trobita fanatični župnik Vogrin in še bolj fanatični kaplan Baznik. V nedeljo 4. januarja sta poklicala Korošča in čevkastega Brenčiča ter z njima vred hujšala proti podružnici, pa je nič ni izdalo. Velika Reicherjeva dvorana se je dva dni pozneje s postransko sobo in vežo vred napolnila z zborovalci. Res je, da je bilo med njimi tudi nekaj klerikalcev, toda ravno to je bilo dobro. Najrazvitejši farovski podvrženci so si šepetali: »To pa po tem ni tako, kakor je trdil Brenčič! Da, nekaj jih je celo pristopilo kot podporniki k podružnici. — Gospod potovalni učitelj Ante Beg je razložil v lepih besedah pomen družbe in zabeležil svoje predavanje tuintam z ganljivimi dogodbicami. Zato pa je tudi žel vsesranksko pohvalo za svoja izvajanja. Nato je podal gospod doktor Tone Gosak, odvetnik v Ptuj, v kratkem pregledu našo zgodovino in nam pokazal, kako so nam jemali tuji pravico za pravico, dokler nas niso čisto zaslužili in na ta način dokazal nujnost obrambnega društva. Tudi njegov navdušen govor so poslušalci vsestransko odobraval. Oba gg. govornika sta vrgla marsikatero besedo med nas, ki bo rodila sad, kajti naša tla so sprejemljiva in rodovitna. Hvala jima! — Pri vpisovanju udov se je javilo: 1 ustanovnik, 39 letnikov in 41 podpornikov; a dobiti jih bo še več. Ti so si izvolili sledeči odbor: predsednik Janko Debeljak, kmet in gostilničar; podpredsednik Anton Korenjek, gostilničar; tajnik Ciril Vobič, učitelj; namestnik Anton Bračič, kovač; blagajničarka Anica Novakova, učiteljica; namestnik Franc Mesarič, gostilničar. Vse je presenetil govor novozvoljenega prvomestnika Janka Debeljaka, ki je pokazal, da je jako na-

darjen in da si podružnica pač ni mogla izvoliti boljšega predsednika. Sploh so pa v odboru same agilne moči, tako, da je družba dobila najbrž delavno hčerko. — Pri prosti zabavi so nas kratkotasili naši domači tamburaši s svojim spretnim brenkanjem

Koroško.

Narodna čitalnica v Celovcu priredi v nedeljo, dne 18. januarja 1914 v veliki dvorani hotela Trabesinger v Celovcu veliko predpustno veselico s koncertom in plesom. Svirala godba c. in kr. pešpolka št. 17 iz Celovca. Vstopnina 2 K. Čisti dobiček te prireditve je namenjen podpornemu društvu za slovenske dijakke koroške. Ker je to edina predpustna prireditev te vrste, se pričakuje velikega obiska. Za zabavo bo kar najboljšje preskrbljeno.

Drobne vesti. Na kolodvoru v Beljaku je prišla policija nekega moža, ki je bil namenjen v Ameriko in se je v Inomostu skesal in se vrnil. Med vožnjo iz Inomosta je mož zblaznel. V železniškem vozu je butal z glavo ob steno in poskusil parkrat skočiti skozi okno. Odpeljali so ga v beljaško bolnišnico, kjer so dogužali, da je mož 26 let star, mizar Anton Vučkovič, doma iz Vukovarja. Pri njem so našli 233 K denarja in vozni listek iz Inomosta v Zagreb. Vučkovič je nekaj ur po prihodu v bolnišnico umrl. Komisija je dognala, da je umrl mož vsled poškodb, ki jih je dobil med vožnjo iz Inomosta v Beljak. — Pri Velki so našli lovci sledove velike roparske živali. Sled je peljala do bližnje naselbine. Tik pred vasjo so našli na potu zajca, ki je imel odgriznjeno glavo. — Tudi na Koroškem je dobila vodiška Johanca svoje občudovatelje in sovražnike. »Kärntner Tagblatt«, ki izhaja sedaj pisan v obliki jedilnega lista, trdi, da je bilo prav, da je dobila Johanca 10 mesecev, zanika pa, da je uganjala Johanca svoje čudeže pred očmi duhovnikov in pod patronanco in na pritisk cerkvenih dostojanstvenikov. K temu pripomnimo le to, da je na izrecen poziv škofa vsprejel vodiški župnik Johanco v župnišče in da je bil pri vseh predstavah navzoč župnik, ki je glasom sodnega zapisnika nekoč rekel vzhlicen nad čudežem: »Glejte ljudje, to je telo, ki trpi Kristusovo trpljenje!« Obenem se zale-tava ta list v »Freie Stimmen«, češ, da je poročilo o Johanci neresnično in da so cerkev in njeni zastopniki žrtev Johance. K temu bi bilo pri-pomniti samo to, da naj se ta človek, ki si drzne to zapisati, potru-di v Ljubljano, kjer naj pregleda cel akt o vodiški Johanci, ki ga bo po pri-mernem študiju natančno poučil, da je bila Johanca samo orožje gotovih duhovnikov, predvsem pa škofa Bonaventure.

Primorsko.

Okrajni šolski svet za gorško okolico je sklenil v zadnji seji, da se razširijo šole v Št. Ferjanu v trirazrednico, v Trnovem v dvorazrednico in v Škriljah v samostalno enorazrednico. Za slučaj zadostnega števila otrok se vstavi za šoli v Vrtojbi in na Brvih potrebni znesek za razširjenje šole. Določil se je tudi znesek 5000 K za podpore učiteljske-mu osebju, dalje 1000 K za podpore pri neizgledih, 1000 K za šolske vrte in 200 K za eno kmetijsko nadalje-valno šolo za mladeniče od 14. do 18. leta, če se kje ustanovi. Odklonil pa je pomnoženi okrajni šolske svet predlog, ki ga je sprejel ožji okrajni šolski svet dne 18. decembra l. l., da naj se dovoli učiteljem 20% draginjska doklada, pač pa je zvišal dokla-do na 160%.

Šola v Gropadi je bila otvorena z novim letom. Za to šolo, ki je b'la tako nujno potrebna, so se morali boriti prizadeti več kot četrt leta. Otroci iz Gropade so hodili doslej v šolo v Bazovico, ki je oddaljena od Gropade skoro eno uro. Kaj takega je za tako veliko napredno in prosvetlilno občino, kakršna hoče biti tržaška, naravnost sramotno in kaže obenem, kako zapirajo taki kulturni gospodarji svojim občinarjem pot do šole in do izobrazbe.

Turški vojaki v Trstu. Alban-ske homatije in spoz za albanski stolček so pripomogle tudi Trstu k neki novosti. Lloydov parnik »Meran« je pripeljal v Trst 161 turških vojakov, ki so bili aretirani v Valoni. Turške vojake - vjetnike straži posadka avstrijske vojne ladje »Panther«. Vietniki so sami navadni vojaki, ker so pridržali častnike v zaporih v Valoni. Vietnike odpošljejo s prihodnjim parnikom v Carigrad.

Velika poštna tatvina v Trstu. Kakor smo že poročali, se je izvršila na poštnem uradu št. 7 v Trstu velika tatvina. Ukraden je bil namreč dne 11. decembra na ti pošti denarni

zavit, v katerem je bilo 127.000 K denarja. Uvedli so strogo preiskavo, zaprli so več oseb, toda morali so vse izpustiti, ker se ni mogla nikomur dokazati krivda. Poštna uprava razpisuje sedaj 3000 K nagrade onemu, ki bi odkril zagonetno tatvino. Pri-drži pa si poštna uprava pravico, da razdeli to nagrado po svojem preudarku in odklanja tozadevno vsako pravno pot.

Desetletnica. Leta 1903. v mese-cu juliju je maturiralo na slovenskem oddelku bivšega učiteljskega v Kopru 14 Slovencev. Čez 10 let se je zbra-lo izmed teh maturantov 11 tovari-šev, trije so se upravičili, k slavno-stni desetletnici slovenskih maturan-tov v Kopru. Zbrali so se v restav-raciji »Balkan« v »Narodnem domu«, kjer so primerno proslavili ta praz-nik.

Junakinja iz Vodic.

II.

V hrepenenju po svetosti in bla-ženstvu je vzela v roke knjigo, omi-ljeno ji še izza mladih dni, knjigo, ki govori o svetnikih in svetnicah bo-žjih. Toliko je bilo teh božjih ljubljen-cev. Vsi so se odlikovali po svojih čudežih. Na njihovih rokah, nogah in na prsih pod srcem so se pokazovale Kristove rane. Mnogi izmed njih so bili osobito počaščeni, da so trpeli, kakor Krist. Bol in trpljenje, ki ga je odrešenik trpel v svoji božanstveni duši, odkupljajoč svet, se je kazalo tudi na onih, ki so mu bili najljubši in najdražji.

Prinašali so jim denar, obsipali so jih s častmi, a vse to so oni od-kionili.

»Denar, denar!« je zazvenelo v njeni duši.

»Da bi mogla tako trpeti, bi se dokopala do denarja, ki je potreben, da me sprejme med benediktinke! O da bi tudi jaz lahko potila krvavi pot!«

Ta misel ji je obvezala vso pa-met...

Potiti kri, to bi bilo ono, o čemer sanja njena duša, to bi ji doneslo ono vsotico, ki je potrebna, da jo sprejme v samostan benediktink, kjer si potem lahko izpopolni telo in dušo za večno blaženstvo!

In poskusila je s krvjo petelina, ki so ga zaklali, napolniti stekleniči-co z brizgalko, potem pa se je po-noči, kakor čarovnica ali pa podnevu v temnih lesih vežbala v umetnosti biti krvava.

Drobne kapljice rdeče ptičje krvi so ji orosile kožo in v vročini poletne dobe se je res zdelo, kakor da bi se potilo njeno telo, kakor da bi se na njem pojavile one muke, ki jih je trpel božanstveni Nazarenc, ko ga je objela skrb za srečo in usodo človeškega rodu. In v kmetijski svoji prebrisanosti se je skoro pre-pričala, da lahko tudi v postelji pod gorko odejo ponavlja svoj eksperi-ment.

V Vodicah je prvič poskusila — o čudežu se je razširila vest po vasi, izvedel je za stvar župnik, le-ta jo je poslal naprej in ona se je napotila med svet s svojim čudežem.

Preiskali so jo duhovniki in me-nihi, škofoje in zdravniki. Eni so ve-rovali, drugi so dvomili. Ali vsekakor je ostalo nepojasnjeno, kako to dekle poti krvavi pot in po onem pregovo-ru »Mnogo je stvari na svetu, moj Horac, o čemer tvoja znanost niti ne sanja« — so verovali tudi nepo-učeni duhovniki v ta pojav, ki se je večkrat pokazal na svetih ženah, ki so se popolnoma vdale bogu. Nego-tovost, v kateri so kolebali ljudje znanosti in vere, je še bolj utrdila glas o njeni čudotvornosti.

»Sveta žena, sveta žena!« je klicalo ljudstvo. »Ona nas bo rešila rasnih kazni in večnih muk na onem svetu. Ona je prava naša zagovornica. Treba ji je poplačati njene krvave muke. Ne trpljenje, ne muke, ne, kapljica njene krvi bo oprala naše grehe!«

In hitelo je vse staro in mlado, moško in žensko, ljudje preprosti in odlični, da najdejo sredstvo za več-no blaženstvo. Tako slabo vest ima'o ljudje, tako je v njih razvit strah, da se bo nad njimi maščevalo ono, kar so zlega storili na tem sve-tu, da so pripravljene žrtvovati za par kapljic petelinove ali telečje krvi, ki se pojavlja na neumitem telesu preprostega, pod pritiskom razmer ponesrečenega kmetijskega dekleta, vse svoje imetje.

Toda Johanca je bila boljša od njih. Denar, ugled, svetost, spoštova-nje, ki so jo izkazovali cerkveni dostojanstveniki in posvetniki, vse to je povzročilo, da njena kmetijska narava ni vedela, kaj bi počela. Ob-jel jo je strah pred svetom, kakor preje pred večnimi mukami.

Ta svet, verujoč v njene čude-že, ji je naprtil tem več laži, slepar-stva in večnega prokletstva, v čim

večjem številu je prihajal in čim več darov je donasal.

Njena poštenost se je še enkrat uprla proti pritisku laži, proti oni grozni igri s svetinjo vere, z ime-nom Kristovim, s čudotvorno in vsemožno božanstveno močjo.

Napotila se je k reškimi kapuci-nom. Tu je poznala nekega patra Ci-rija. On jo je spovedoval, ko je še služila pri čestitih sestrah benedik-tinkah. Izpovedala se mu bo in on ji bo dal odvezo, ker mu bo rekla, da ni vedela presoditi dalekosežnosti svojih čudotvornih podjati. Pater Ciril jo je poslušal — prestrašil se je in ji je rekel, naj ne preneha s svo-jim poslom, ker bi s tem zagrešila javno pohujšanje, ki bi ne padlo na njo, marveč na vso cerkev, na vero rimskokatoliško, na najvišje du-hovnike. Ako izpove svoje sleparije pred svetom, bo ona prokleta in na-čezja kazen bo jo doletela na onem svetu, kjer je večni jok in škripanje z zobmi.

In ona se je prestrašila, duša njena se je stresla v slabi posodi člo-veškega telesa, srce ji je prenehalo biti in v njej se je zaslislala grom več-nega prokletstva, na svoji koži je za-čutila prve znake večnih muk, za-plakala je ter se ihtela, med solzami kesanja zaklela pred bogom in vse-mi svetniki, da bo obdržala za-se svojo tajnost in da bo še nadalje po-tila krvavi pot — s telečjo krvjo.

Dnevne vesti.

+ Otresli bi se radi na vsak na-čin klerikalci — vodiške junakinje Johance. »Slovenec« se v potu svo-jega obraza trudi, da bi dokazal, da duhovniki ne samo niso skrivci Jo-hančinih sleparij, marveč da samo njim gre zasluga, da so se ob koncu koncev vendarle odkrile goljufije, ki jih je uganjala Johanca Jerovškova. Klerikalno trobilo bi zlasti rado opralo škofa Antona Bonaventure, ki je izšel iz te afe-re blamiran do kosti. Tako-le piše med drugimi sobotni »Slovenec«: »In ljubljanski škof, na katerega se liberalci posebno sprav-ljajo? On je zahteval preiskavo Ivanke. Dal jo je preiskati po zdrav-niku dr. Dolšaku in prof. Ušeničniku. Oba sta izjavila, da je Ivanka histe-rična ali hudobna, da bi jo bilo treba oddati v bolnišnico. In »Slovenski Narod« se je spozabil tako daleč, da je ljubljanskega škofa imenoval »pro-palico!« — Torej škof Anton Bona-venture je čisto nedolžen na Johan-čini aferi. Seveda saj je dal Johanco zdravniško preiskati. Zakaj pa »Slo-venec« ne pove, da škof tega ni stor-il po lastni inicijativi, marveč na zahtevo vodiškega župnika, ki je jel dvomiti v Johancino »čudodelnost«, da si mu je Johanco poslal sam škof, jo v posebnem pismu priporočal in potrdil njeno svetost? Cemu molči »Slovenec« o tem, da škof ni dovolil, da bi Johanco preiskali zdravniki strokovnjaki v Leončiču, marveč jo je pozval k sebi v svojo palačo in jo dal tu pod osebnim svojim nadzor-stvom priskati po svojem domačem zdravniku dr. Dolšaku in po profes-orju bogoslovja dr. Ušeničniku? In če sta res ta »veščaka« proglasila Ivanke za histerično in bolno in se izrekla, da bi jo bilo treba oddati v bolnico, kako to, da škof vkljub te-mu izvedeniškemu mnenju ni spravil Johance v bolnico, marveč da jo je poslal nazaj vodiškemu župniku z ukazom, naj jo znova sprejme pod svojo streho in naj ji kakor preje dovoli, da bo nadaljevala svoje čude-že v župnišči. Naj nam »Slovenec« razreši to uganko in naj nam konč-no tudi še pove, ali je resnica ali laž to, da je škof pisal Johanci nič več in nič manj kakor 16 pism? Naj nam škofovo glasilo pove, kakšna je vsebina teh šestnajstih škofovih pism in če bo iz vsebine teh pism razvidno, da škof Johance ni bodril k vztrajanju v njenem »svetem de-lu«, izjavljamo, da bomo potem ver-jeli in tudi javno konstatirali, da sta škof in duhovščina docela nedolžna na Johančinih sleparijah. Dokler pa nam »Slovenec« ne razreši zgoraj omenjenih zagonetk in dokler nam ne pojasni skrivnosti onih 16 škofovih pism, bomo neoma'no vztrajali pri svoji kategorični trditvi, da je vodiška afera delo škofa Antona Bona-venture in posamnih njegovih duhov-nikov!

+ Duhovniki in vodiški čudeži. »Slovenec« se močno trudi, da bi opral tiste duhovnike, ki so udeleženi pri čudežih sleparijah v Vodicah. Du-hovniki so korektno postopali, se una lagati Johanca iz katoliške ti-skarne. No, kako korektno so du-hovniki postopali, to je pač pojasnila sodna razprava v Ljubljani in upati je, da bo to še bolj pojasnila sodna preiskava, ki se je začela na Reki. V nadaljnih pojasnila, kako korektno so duhovniki postopali pri Johančini »trpljenju« pa naj navedemo

zgodbico, ki se je izvršila na Brezjah. V poletju 1912. l. so prišli z drugimi romarji vred tudi reški kapucini na Brezje in so pripeljali seboj tudi »svetnico« Johanco. Ta se je ognje-na z belim pajčolanom in noseč na glavi »deviški krancelj« napotila v spremstvu dveh belo oblečenih deklic iz cerkve v mežnarijo, kjer je na povelje v deklini postelji »švicala« kri. Poleg nje je stal pater s stolo (!). Ko je Johanca pri svojem krvavenju oškropila s telečjo krvjo tudi patra in njegovo stolo, je pater s povzdig-njenim glasom kazal navzočnim ro-marjem okrvavljeno obleko in stolo. — Ta dogodek lepo kaže, kako ko-rektno so duhovniki pri teh čudežih postopali. Reški kapucini so seveda natančno vedeli, da Johanca slepari in da »švicala« in »trpi« na njihovo po-velje. Veliko romarjev — veliko denarja. Če bo »Slovenec« še naprej lagal o korektnem postopanju duhov-nikov pri teh čudežih sleparijah, mu pa postrežemo še z nekaterimi takimi dogodbicami.

+ Iz deželne odbora. Na pred-log dr. Lampeta sklene klerikalna ve-čina, da se »Slovenski Narod« ne narači več, ker ni hotel priobčiti zna-nih uradnih popravkov deželnega odbora! — Kmetijsko - kemično preizkuševališče se je s 1. januarjem 1914 prevzelo v deželno upravo. Ker pa še nima aprobacije za preiskavo živil, se bo rešitev te nujne zadeve urgiral. — Okrajne cestne odbore, katerim se obenem določijo uradni sedeži, se pozove, da vrnejo dežel-nemu melioracijskemu zakladu do-voljene zneske potom najetja primer-nih posojil. — Vzame se na znanje, da je vlada dovolila za prosekuro v de-želni bolnišnici (bakteriološko-diagnostične preiskave) letni prispe-vek 8000 K. — Na prošnjo občine Moste za ekskorporacijo Zelene ja-me in priklonitev mestni občini ljub-ljanski ter za inkorporacijo onega dela občine Dobrunje, ki leži med Ljubljano in Grubarjevim kanalom, se pozoveta prizadeti občini na iz-javo. — Deželno vladno se naprosi, da razpusti občinski odbor v Slavi-ni zaradi ponovne »upornosti!« — Za-deva baje nepravilne volitve članov volilne komisije za deželnozbornske volitve v občini Št. Janž se odstopi državnemu pravdnštvu! — K stroškom vodovoda v Repnjah v pro-računjenem znesku 15.000 K se dovo-li 30% deželni prispevek. — Mlekarski zvezli, ki se sedaj baje v tehnič-nem in komercialnem pogledu v re-du, se izplača podpore 10.000 K. — Slamniškarski zadrugi v Mengšu se dovoli podpore 3000 K. — Kranjski učenci Zadrugne šole dobe podpore 1000 K. — Dovolijo se podpore sle-dečim gasilnim društvom: Mošnje 400 K, Boh. Bistrica 400 K, Dovje 300 kron, Rovte 300 K, Hruševlje 300 K, Selce 200 K, Sorica 100 K.

— Cankar v češkem prevodu. V listu »Hlasy z Hané«, ki se tiska v Prostějovu na Moravskem, je pri-čela izhajati v češkem prevodu Ivan Cankarjeva »Krona«. Prevod je oskrbel dr. V. Měrka.

— Poverjeništvu »Matice Hr-vatske« javlja, da so knjige za leto 1913. že došle ter se dobe pri pover-jeniku Dragotinu Hribarju v tiskarni na Dunajski cesti 9.

— Ustanove. Z II. tečajem šol-skega leta 1914. se podelita I. in II. mesto Jožef vitez Gorupove Cesarja Franca Jožefa I. jubilejne ustanove za absolutne trgovskih šol in akade-mij, ki nameravajo nadaljevati svo-je študije v inozemstvu, letnih po 1000 kron. Pravico do teh ustanov imajo absolventje trgovskih šol in akademij, ki nameravajo nadaljevati svoje študije v inozemstvu, in sicer v sledečem redu: 1. sorodniki ustanov-nika; 2. če teh ni, sinovi ustanovni-kovih sorodnikov in 3. če tudi teh ni, prosilci slov. narodnosti iz Kranjske, avstrijskega Primorja ter Štajerske in Koroške. Pravico podeljevanja ima sedaj gosp. Kornelij Gorup vitez Sla-vinjski, veleposelnik in veletržec v Trstu. Prošnje za podelitev ene teh ustanov je vložiti najkasneje do dne 1. marca 1914 pri deželni vladi v Ljubljani. Prošnji je priložiti: 1. Rojstni (krstni list); 2. domovinski list, eventualno, če se zahteva ustano-va na podlagi sorodstvenega razmer-ja do ustanovnika, dotične matične liste, oziroma pravilno kolekovane rodovnike; 3. potrdilo o cepljenih ko-zah; 4. ubožno pričevanje, iz katerega se dajo pridobiti, imovinske in rodbinske razmere natanko posneti. Samo prošnje z dokazanim ubožtvom so kolka proste; 5. odhodno spriče-valo kake trgovske akademije, oziro-ma kake višje ali pa nižje dvorazred-ne trgovske šole in 6. od prosilca v glavnih potezah sestavljeni načrt študij, ki se ima raztezati na dve leti. Prošnje, ki niso v zmislu zgoraj na-vedenih predpisov opremljene in prepozno vložene prošnje, se ne mo-rejo jemati v poštev.

Iz Mokronoga: Naš župnik g Bukovic nas je razveselil s posebn

lepo pridigo o tatovih, ki kradejo v njegovem gozdu listje in drva ter pripovedoval, da ženske pri tej tatvini bero brošuro o vodiški Johanci. Obžalujemo, če se dobe tudi pri nas nepošteni ljudje, ki kradejo listje in drva. Tatovi se pač povsod dobe, tudi med prečastito duhovščino in le škoda, da župnikova spovednica tega ne odpravi. Župnik je tudi povedal, da se mu ne gre za škodo, ampak za njegovega naslednika. No, če ima tako skrb za naslednika, zakaj je pa nekaj bujni vinograd v Malokcu zanemaril, da je postal puščoba in zakaj ne popravi streh pri farovski poslopji.

Iz Maribora. Za Rače pri Mariboru ter za Spodnjo Polskavo pri Pragerskem se iščeta slovenska trgovca s primernim kapitalom za začetek. Lokal takoj na razpolago. V Račah bi se dala trgovina združiti z gostilno. Pojasnila daje podružnica »Branič« v Mariboru.

Ogenj. Včeraj popoldne je v Podutiku pri Kožuho izbruhnil požar. Pogorelo je polovico strehe na hišnem poslopju. Ondotna požarna bramba je bila takoj na mestu in le njena zasluga je, da ni postalo vse Kožuhoovo posestvo žrtev požara. Zavarovan ni bil nič. Sodi se, da je nastal ogenj vsled tega, ker so se v dimniku vnele saje.

Kinematograf »Ideal«. Drvenje za tangom, krasna burleska, predvaja se danes zadnjikrat. Jutri veleznim zabavnim spored z veseligoirgo »Nasprotstva« in pa »Maks postane torero« z Maksom Linderjem v glavni vlogi.

Najdeno. Ivan Dermota, uslužbenec mestnega magistrata, je našel danes večjo vsoto denarja. Dobi se med uradnimi urami v mestnem fizikatu.

Pelerina se je našla. Lastnik jo dobi na Radeckega cesti št. 1 pri Lovru Brecljniku.

Društvena naznanila.

Društvo »Pravnik« v Ljubljani bo imelo svojo redno glavno skupščino dne 26. t. m. s poročili odbora in preglednikov ter z volitvijo odbora. Začetek ob 8. uri v gorenji dvorani »pri Roži«.

Vdovski in sirotinski zaklad društva zdravnikov na Kranjskem ima svoj občni zbor dne 29. t. m. ob pol 7. zvečer v hotelu »Union« s tem-le dnevnim redom: 1. Letno poročilo upravnega odbora; a) predsednika, b) tajnika, c) blagajnika, 2. Volitev revizorja, 3. Slučajnosti.

VII. redni občni zbor »Sokola« L. vršil se je v nedeljo, 11. t. m. ob 2. uri popoldne v društvenem lokalu ob obilni udeležbi članstva. Starosta br. dr. Tomi n š e k pozdravil je vse navzoče, zlasti pa zastopnike drugih sokolskih organizacij, nato se pa spominjal uspehov na telovadnem polju, zlasti pa častnega mesta br. Vidmarja pri mednarodni telovadbi v Parizu. Tudi ženski telovadni krožek je kazal živahno agiliteto. Tudi družabnost je v minulem letu napredovala. Spominjal se končno še umrlega člana br. J. Pretnerja, ter se v znak sožalja zborovalci dvignili s sedežev. — Iz vestnega tajniškega poročila posnamemo, da je imel odbor 23 rednih sej, društvo pa 426 rednih in 8 ustanovnih članov. Kljub marsikaterim burnim nastopom pa je delovalo društvo zelo marljivo. — Iz obširnega blagajniškega poročila posnamemo le: društvo »Sokol L.« je imelo v celoti l. 1913. prometa 21.256 K 26 v, društvo samo ima v »Kreditni banki« naloženo 13.049 K 40 v, čistega premoženja ima pa društvo po odbitku inventarja 22.155 K 23 v, »Sokol L.« z društvom za zgradbo pa v »Kreditni banki« naloženo 20.613 K; celotno društveno premoženje znaša koncem leta 1913. 29.718 K 83 v. Računski zaključek za l. 1913. in proračun za l. 1914. se odobri in blagajniku podeli absolutorij. — Načelnisko poročilo nam podaja jasno sliko o delu v telovadnici; vadiateljski zbor je štel v minulem letu 12 članov, imel je 10 sej, telovadci pa so sodelovali pri 7 nastopih. — Nadaljna zanimiva poročila odsekov, kakor veselice, orkestralnega, izobraževalnega in trobentaškega se vzamejo z zadovoljstvom na znanje. — Članarina se določi zopet na 1 K mesečno, fondu za eventualne poškodbe pa se zopet nakaže 100 K. — Pri nato sledečih volitvah je bil na mesto odstopivšega starosta br. dr. Tomi n š k a izvoljen z navdušenjem br. dr. P. Pestotnik, ki se je v pristrni besedah poslovil od odstopivšega br. staroste. Namestnikom staroste bil je izvoljen delavni br. Ljubo Dermelj, za načelnika pa zopet br. St. Vidmar. V ostali odbor so bili izvoljeni sledeči brati: J. Slapničar, R. Rozman, Avg. Ropič, And. Knaizeli, Fr. Šteiner.

Fr. Jereb, L. Mlakar, D. Gorup, Fr. Novak, J. Dovjak, J. Špan, J. Počivalnik, Ivan Vuk in Fr. Sirkni. Za namestnike br.: Puc, Rozina, Zor. Za pregledovalca računov br.: Miha Verovšek in Oskar Skušek. Za delegate za župo Ljubljana I. je bil izvoljen ves odbor ter bratje: Svetlič, Berce, Praprotnik in Vizjak. Po volitvi delegatov za zvezni občni zbor dal se je bivšemu odboru absolutorij ter sklenilo, da se denar ženskega telovadnega krožka porabi le za nabavo ženskega telovadnega orodja.

Trgovsko društvo »Merkur« je priredilo v soboto 10. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma svoj običajni plesni venček, ki je bil letos gotovo ena izmed najfinjših prireditev pred pustom tako kar se tiče priprave, a okusne dekoracije dvorane, kakor glede elegancije toalet. Zabava je bila neprisiljena in prav animirana, ples živahen. Godbo je oskrbel Društveni orkester. Ples je otvoril g. Fabiani z go. Šarabonovo, nakar je sledil plesni program, ki je obsegal v prvi vrsti skoro same valčke, kateri so se ljubljanskemu občinstvu doslej še najbolj prikupili. Prve četvorke se je udeležilo 70 parov. Prireditve so posetili župan ljubljanski in deželni poslanec g. dr. Ivan Tavčar, podžupan in deželni odbornik g. dr. Karel Triller, deželni poslanci gg. Mazelle, Šuklje in Turk, predsednik društva g. Lilleg, predsednik trgovske in obrtniške zbornice g. Knez, svetnik zbornice g. Mejač, tajnik g. dr. Windischer, predsednik Planinskega društva g. dr. Tomi n š e k, predsednik Gremija trgovcev g. Samec in več naprednih občinskih svetnikov.

Slov. pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« je nameravalo prirediti svoj prvi koncert v letošnji zimski seziji že oktobra lanskega leta. Ker se takrat zaradi raznih ovir ni mogel vršiti, smo ga preložili na dan 15. marca t. l. Prosimo, da se sl. društva na to blagovolijo ozirati.

Plesni venček društva c. kr. poštinih in brzojavnih uslužbencev, ki se je vršil v soboto v prostorih Mestnega doma pod pokroviteljstvom nadoskrbnika g. Jos. Flereita, se je obnesel nepričakovano lepo in sijajno. Okusno okrašen dvorano je napolnilo občinstvo že okoli 9. do zadnjega prostora, tako da so imele vrle plesalke in pridni plesalci skoro premalo prostora. Pri prireditvi je svirala vojaška godba 27. pešpolka. Med odmorom se je prizorila pod vodstvom g. Mehleta burka »Ozdravljena ljubosumnost«, ki je občinstvu zelo ugajala. Jestivine in pijačo je preskrbel g. Peter Štepec iz Šiške, ki se je pokazal zopet na mestu in založil goste z res dobro kapljico iz svoje priznane kleti. Med raznimi gosti smo videli zastopnike raznih uradov in korporacij. Prireditve je posetil tudi ljubljanski župan g. dr. Ivan Tavčar. Kljub temu, da je bilo ta večer več podobnih prireditev, se lahko trdi, da je bil Mestni dom, kjer so se zbrali poštini in brzojavni uslužbenci s svojimi znanci in prijatelji najbolj obiskan in da je bil ta ples eden najbolj živahnih v ti seziji.

Pianinski ples, ki ga je priredila podružnica S. P. D. v Radovljici dne 3. t. m., je pač tako izborno se obnesel, da lepšega in animiranejšega pač pričakovati nismo mogli. Prostorna dvorana restavracije Kunsteli je bila spremenjena v pravi gozdni raj, kakoršnega je dobiti le v naših gorskih viščinah, kjer gospoduje in prevladuje gorski mah. In obisk! Večjega in pestrejšega nismo še doživeli. Preobladala je pač narodna in gorska noša. Da so prireditve, ki jih prireja podružnica S. P. D. v Radovljici vsak predpust, zaslovene daleč po Gorenjskem, zadostuje pač dejstvo, da so prihiteli na ta ples planinski prijatelji in prijateljice iz cele Gorenjske, iz Boh. Srednje vasi, pa dol iz Tržiča, in sam predsednik osrednjega odbora gosp. dr. Tomi n š e k iz Ljubljane je preživel par uric v naši sredini. Neumorno je igral pri plesu oddelek c. kr. vojaške godbe iz Tolmina. Splošna sodbja o plesu je: tako elegantnega, a kljub temu tako ljubko domačega plesa že davno, davno nismo imeli. Vsa čast in hvala vstrajnemu odboru in njegovim sodelovalcem in sodelovalkam. Planinski pozdrav!

Silvestrov večer, ki ga je vpriporil marljivo salonski orkester v Radovljici, je imel kaj lepo izbran program. Godbene točke, ki so bile na programu in ki jih je izvajal orkester z znano preciznostjo, so v splošnem ugajale in žele zaslužno pohvalo. A presrečna je bila misel, da smo dobili v svojo sredo znanega komika pl. Sladoviča iz Ljubljane, ki je s svojjo neusahljivo hudomušnostjo in s

svojim pristnim humorjem vsbujal cele plohe smeha. Vsem društvom ki hočejo prirediti svojim članom vesel in smehapoln večer, bodi komik pl. Sladovič najtopleje priporočen. Obširen program, ki ga je bil deležen prav mnogoštevilčen publikum, je končal v objemu boginje plesa, ki je trajal do ranih ur jutraj.

»Zveza jugoslovanskih akademskih društev v Pragi« si je izvolila sledeči odbor: Predsednik: Gijuro Ostojić, medicinec (predsednik »Sumadije«); I. podpredsednik: Vane Radej, pravnik (predsednik »Ilirije«); II. podpredsednik: Jože Vuga, filozof (predsednik »Adrije«); I. tajnik: Božo Šišić, medicinec (»Hrvat«); II. tajnik: Fran Jenko, filozof (»Adrija«); blagajnik: Vladimir Sterk, tehnik (»Hrvat«). Odborniki: Franc Marinić, medicinec (»Adrija«); Jože Zajc, pravnik (»Ilirija«); Stjepan Novaković, tehnik (»Hrvat«); Uroš Čović, filozof (»Sumadija«). Dopiši naj se pošiljajo na: Gij. Ostojić, Praga II. Klinika.

Prosveta.

Gledišče. »Gospoda senatorja«, znano burko firme Schönthau in Kadelburg, so igrali v nedeljo večer pod novim naslovom »Oj ti tasti«. Vloge niso bile ugodno razdeljene. Og. igralci so karikirali zlasti v prvem dejanju preko mere. Publika, katere število je bilo jako pičlo, se je dobro zabavala.

»Jugoslovanska Enciklopedija«. Današnji literati in kulturni delavci vsih strok in področij bodo v tej Enciklopediji, ki jo finansirata »Jugoslovanska Akademija« v Zagrebu in »Srpska Kr. Akademija« v Belgradu, zastopani z avtobiografijami. Pozivi za spisovanje takih avtobiografij so bili že pred kakim podrgum letom preko »Matica Slovenske« poslani tudi slovenskim literatom. Da bi redakcija tega ogromnega gradiva bila lažja in da bi se v vsakem oziru dosegla potrebna orientacijska preglednost in popolnost gradiva, je zagrebška Akademija — ne »c. kr. profesor«! izdelala formular, ki naj bi se ga pisatelji po možnosti držali (n. pr.: Ime, priimek; — psevdomin; — rojstni kraj, rojstni dan in leto; — prva mladost, prvo šolanje itd.). »Matica Slovenska« je te hrvatskosrbske formulare razposlala s slovenskim spremljajočim dopisom. Odzvalo se je došle že mnogo pisateljev, a nekateri doslej še niso poslali svojih avtobiografij. Prosim dotične gospode, da bi to storili čim prej. — Na blodno »Staro pisarijo« Ivana Cankarja v nepotrebnem mestu njegovega »Mojega življenja« v »Narodu« z dne 10. januarja se seveda ne morem ozirati. — Dr. Fr. Flešić.

»Matica Hrvatskaa« je v 44 dneh razpečala vso naklado letošnjih svojih edicij, t. j. 11.000 eksemplarijev. To je krasen uspeh! Mnogi člani, ki so se prepozno oglasili, niso mogli več dobiti knjig.

Izpred sodišča.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.

Kako je ciganka coprnice in hudiča »panala«.

Pred kazenskim senatom v Novem mestu se je vršila 9. t. m. razprava, ki močno spominja na sleparstvo vodiške »svetnice« in ki je pokazala, da duhovniki ne puste, da bi kdo brez njih dovoljenja — če namreč niso za to plačatni — uganjal čudeže. To novo sleparstvo se je zgodilo še le v zadnjem času torej že zdavno po razkrinkanju vodiške svetnice. Slučaj se je zgodil na Stojanskem vrhu, mali vasi v ozadiju Opatove gore, tri ure daleč od Kostanjevice.

Obtožena je bila kakih 30 let stara ciganka Jožefa Gril, pristojna v Sent Lampert pri Zagorju. Ciganka je po »poklicu« pevka in muzikantinja in znana po celem Kranjskem. Zaprtja je bila že kakih 20krat. Državni pravdnik ni dolži, da je nekaj dni pred zadnjim Božičem na Stojanskem vrhu ljudi sleparila s tem, da je hudiča izganjala in coprnice »panala«, zaklad našla, da je potem, ko so jo prijeli, nevarno grozila in končno da se je brez posebnega posla okrog vlačila.

Obtožena ciganka pripoveduje: Od celjskega okrajnega glavarstva imam dovoljenje, da si služim kruh kot pevka in muzikantinja. Pred Božičem smo hoteli iti na Hrvaško, a zalotil nas je sneg. Ker na Stojanskem vrhu nismo vsi dobili prenočišča, smo se ločili. Jaz in cigan Judi Brajdič sva dobila prenočišče v hiši Kuharjeve rodbine. Imela sem tudi svojega 3letnega otroka seboj. Ko smo že zaspali, nas prebudi ropot. Na naše vprašanje, kaj se je zgodilo,

so nam povedali, da je v hlevu krava zbolela — kakor sta zakonska Kuhar kot priči pod prisego potrdili, je to kravo vsake kvatre »napadlo«, kar pa so provzročile — coprnice. To sta mož in žena tudi ciganki tisto noč povedala. Ciganka jima je rekla, da se coprnice lahko prežene z molitvijo in sv. mašami. Treba je pa moliti križev pot na pokopališču pred polnočjo. Ker sta se oba Kuhar tega branila, je ciganka to nalogo sama prevzela. Predsednik: Kaj pa denar za maše — ste nesli v farovž? Obtožena: z zasmehom: Ej, kaj bi v farovž nosila. Če so ljudje tako neumni, da v take stvari verujejo, pa naj! Dobila pa sem 6 kron za maše in molitve. Kmalu nato je ciganka prišla zopet sama v to hišo. Žena ji je povedala, da se v hlevu vidi »šajni«, in ciganka ji je razložila, da tam, kjer je tak »šajni«, mora biti velik star hudič, ki straži zakopan »šac«. Ker so se stara hudiča bali, se je zopet ciganka ponudila, da hudiča prežene in izkopije »šac«. Ali za to je treba zopet molitev in sv. maše. Dobila je 4 K in dva petelina. Predsednik: Kaj niste rekli, da boste morali ta velikega hudiča poklicati, da boste kokoš jedli z njim? Obtožena: Gospod, ja vendar ne bom tako neumna, da bom šla s starim velikim hudičem kokoš jesti. Če se mi posreči hudiča pogrnati od hiše, mi je Kuharjeva žena obljubila še 20 kron, po katere naj pridem na sv. večer. Ko na sveti večer res zopet v družbi cigana Brajdiča pridem po obljubljenih 20 kron, so me pa prijeli, zvezali z vrvo za mizo, kjer sem morala čakati, da je orožnik prišel. Cigan je pravočasno zbežal, meni pa so vse vzeli, celo otroka, o katerem ne vem, kje da je.

Tak je bistven zagovor obtožene ciganke.

Priča Terezija Kuhar v glavnem ta zagovor potrjuje in med drugim izpove: Naša krava je bila vsake kvatre bolna, verovali smo, da jo coprnice mučijo. Tak napad je dobila tudi isto noč, ko so bili cigani pri nas. Bilo je namreč na kvaterni petek. Ciganka je rekla, da niso coprnice vzrok, ampak da je to »eden naredil«. Ponudila se mi je, da mi to bolezen odpravi. Plačala sem ji 6 kron za molitev in svete maše. V nedeljo pa zopet pride, pa sama. Pravila mi je, kaj je morala te noči pretrpeti zaradi preganjanja hudiča. Sam veliki hudič je dobil oblast nad menoj, je rekla. Se nisem nikdar videla tako velikega hudiča kot zadnjo noč. Boste morali dati še za svete maše in boste morali še več moliti. Koliko pa bo treba za maše, jo vprašam. Vsaj še 20 kron, je rekla ciganka. Potožila me je, da bom zato bogato odkodovana, češ, da je v našem hlevu velik zaklad. Jaz sem ji odgovorila, da naj le ona vzame ta zaklad kakor hoče, samo da mi hudiča odpravi od hiše. In to je ciganka obljubila. Ker nisem imela denarja, sem na posodo vzela 4 krona, pa še dva petelina sem ji dala. Po ostalih 20 K pa naj ciganka pride na sv. večer. Ciganka je rekla, da mora peteline imeti, ker jih bo s hudičem na križpoti skupaj jedla, da ga lažje prežene...

Predsednik: Pa ste vi vse to verjeli? Priča: Seveda sem! Na nadaljno vprašanje priča pojasni, da je vas oddaljena od splošnega prometa in da ljudje ondi poznajo samo — cerkev. Najzanimivejši del pa sledi zdaj. Priča pripoveduje, kako je ta stvar glede hudiča skrbela in da ni imela miru, šla je še k spovedniku. Povedala mu je vse od kraja, nakar jo je kaplan potolažil, rekoč: Krava nima ne coprnice, ne hudiča, ampak svoje — »kvaterni muhe«. Denite ji kaj žeganega na vrat, pa ne bo imela nobena reč oblasti do nje. Ciganko pa primite in jo izročite orožnikom. (Ali bi bil kaplan to tudi storil, če bi mu bila ciganka prinesla za maše ji izročeni denar?) Priča nadalje pripoveduje, kako so v njeni hiši na sveti večer ciganko, ko je prišla po obljubljeni denar, prijeli, jo z vrvmi zvezali, dokler jo niso orožniki vklenili. Oba, mož in žena, z velikim strahom pripovedujeta, kako jim je najprvo pobegli cigan, za njim pa zvezana ciganka grozila, češ, nočoj je sveti večer pa boste videli, da se vam bo nesreča zgodila, da boste pomnili svoje žive dni, kdaj ste me zvezali. Temu se je ustrašila cela vas, čeravno je bila ciganka privezana in zastražena. Senat je obtoženko obsodil zaradi sleparjenja babjevernih ljudi in vlačuganja, glede hudodelstva javne sile, oziroma grožnje, pa jo je oprostil, ker zvezana ciganka s svojim jezikom ne more nikogar v opravičen strah pripraviti. Obsojena je pa na šest tednov strogega zapora, pa 10 kron za svete maše mora Kuharjevim povrniti in seveda oba petelina.

Razne stvari.

Tatvina pobožnega meniha. »Nova Reforma« poroča: V nekem

krakovskem samostanu je ukradel frater Marijan Ludovik Sienczak svojemu predstojniku hranilno knjižico »Osrednje banke«, dvignil denar ter pobegnil.

Svojega lastnega otroka prodal. Iz Valencije poročajo: Zakonsko dvojico Martinez so zaprli, ker je svojo devetletno hčer prodala za 30.000 pezet nekemu Amerikancu z imenom Paulino. Ker pa deklica ni hotela tujcu slediti na ladjo, je postala policija pozorna ter vso zadevo odkrila.

Monopol bojev generala Villy. Iz New Yorka poročajo: General Villy, voditelj mehiških rebelov, je sklenil z neko newjorskjo kinematografično družbo pogodbo, vsled katere ima družba edino pravico kinematografirati vse boje, ki jih bo bil general Villy. Drugim družbam to ne bo dovoljeno.

Iz trme se je obesil. Iz Krakova poročajo: Pri neki plesni veselici je prišlo med zakonsko dvojico Pavlik od prepira. Naenkrat je mož odšel iz dvorane z grožnjo, da se bo obesil, da s tem kaznuje svojo sorprogo. Pavlik je odšel v sosedno sobo, kjer se je faktično obesil. Ko ga je hotela žena poiskati, ga je našla obešenega.

Grozni snežni viharji na Ruskem. — Sto človeških žrtev. Iz Petrograda poročajo: V mestu in v večjem delu Rusije so predvčerajšnjim razsajali silni snežni viharji. Železniški promet je popolnoma ustavljen. Večina vlakov je ostalo v snegu. Guvernerji poročajo, da je 100 do 150 ljudi smrtno ponesrečilo. Posamezne vasi in naselbine so popolnoma pod snegom.

Razočaranje. Iz Tridenta poročajo: Silno razočaran je bil pred par dnevi neki italijanski kmetovalec v vasi Palu. Našel je v svoji hiši zavitek bankovcev v znesku 18.000 goldinarjev, ki jih je brezdomno njegov oče shranil. Ves vesel je šel kmetovalec z denarjem v Trident v neko banko, kjer pa so mu na njegovo veliko žalost sporočili, da bankovci nimajo nobene vrednosti več.

Duhovnik — prijatelj otrok. Iz Dornbirna poročajo: V Hattlersdorfu pri Dornbirnu je kaplan Franc Karel Huber že dalj časa spolno zlorabljal šolske otroke. Ko se je sodišče pripravljalo, da stori primerne korake, je svinjarski duhovnik to izvedel ter prav po klerikalni navadi pobegnil. Splošno mnenje je, da se je skrival v kak inozemski samostan, kjer se sodišču smeje v pest. Izdali so za njem tiralico zaradi posilstva, oskrumbe in zapeljavanja šolaric.

Rodbinska tragedija. Iz Soldau na vzhodnem Pruskem poročajo: V soboto so našli stavbnika Bratza, njegovo ženo, njegovo sestro in njegovih pet otrok v stanovanju mrtve. Kakor je razvidno iz pisma, ki so se našla v stanovanju, so delali Bratz, njegova žena in njegova sestra sporazumno. Nadalje je dognano, da se je hotela vsa rodbina zastrupiti s plinom in da je Bratz, ko to ni dovolj hitro učinkovalo, prerezal svojim otrokom in svoji sestri vratove.

Klub molčecih. Najnovejši klub je »Klub molčecih«, katerega pravila je pred kratkim potrdila moskovska policija. Najvažnejši predpis klubovih pravil je, da se člani zavežejo, da bodo popolnoma molčali, dokler se nahajajo v klubovih prostorih. — Vsak prestopke tega predpisa se strogo kaznuje. Klub je ustanovljen z največjim luksuzom. Edino sredstvo za občevanje je miganje z rokami. Tudi v jedilnici morajo strogo molčati. Nakarjari ne smejo govoriti. Vsi ukazi se dajo z rokami.

Milijonski dobiček upnikom. Budimpeštanski listi se te dni bavijo s čudnim slučajem milijonskega dobitka. Bančna firma Müller in Marberger, ki je v konkurni, se je ravno pogajala s svojimi upniki za 25odstotno poravnavo, ko je eden izmed družabnikov dognal, da je firma dobila na neko srečko glavni dobiček enega milijona kron. Družabnik Marberger se je nato zopet začel pogajati z upniki, katerim je ponudil 30%. Upniki so pa med tem izvedeli o milijonskem dobitku ter zahtevajo zdaj, da se jim popolnoma plačajo njihove zahteve. Dobitek bo izplačan dne 15. marca.

Papež o testamentih škofov in kardinalov. Kardinal Merry del Val je poslal na povelje papeževo vsem kardinalom in škofom cirkular, v katerem opominja Pij X. cerkvene kneze, naj pošiljajo svoje oporoke papeškemu notarju v Rimu in naj ne sestavljajo tajnih pism, da se s tem preprečijo spori za dedščino in da s tajnimi pismi ne škodujejo cerkvi. Mnogo škofov in kardinalov je že poslalo v Rim svoje oporoke. Ta cirkular je v zvezi s testamentom kardinala Rampolle. Radovedni smo, jeli tudi škof Jeglič poslal v Rim svojo oporočo, v kateri testira svoja papsiva.

* **Oporoka čudaka.** Iz Budimpešte poročajo: V Stolnem Beogradu je umrl pred par dnevi v pokopni sodnik Karel Gergely. Umrl, ki so ga splošno smatrali za čudaka, je zapustil 200.000 kron v dobrodelne namene. V oporoki je naročil, naj pri njegovem pogrebu igra 40 ciganskih godb vesele pesmi, nadalje naj se na dan njegovega pogreba izplača njegovim soigralcem pri taroku po 3 krone, da bodo mogli plačati svoj dolg od igranja.

* **Nove pošne znamke.** Iz Monakovega poročajo: Oficijsko naznanjajo, da bodo spomlad izdali nove pošne znamke. Na pošnih znamkah bosta dva različna portreta kralja po načrtu profesorja Walterja Firla, na dopisnicah, nakaznicah in zalepkah pa bo bavarski grb po načrtu profesorja Otona Huppa. — Iz Petrograda poročajo: V ekspedicijskih državnih papirjih v Petrogradu delajo na novem vzorcu pošnih znamk, ki se naj uvedejo namesto dosedanjih jubilejskih in starejših. Formati ostane isti, toda namesto carjevih slik bodo na novih znamkah slike historičnih mest in krajev.

* **Najnovejša moda elegantnih Parižank.** V najfiniši pariški družbi je postalo zdaj moderno, govoriti francosko z angleškim naglasom ter rabiti kolikor mogoče angleških izrazov. Menda so v tem začele pariške dame posnemati ljubljanske dame, ki tudi smatrajo slovensko-nemško zmes za moderno. Trdi se, da je elegantna princezinja de Faucigny-Lucique uvedla ta način govorjenja v modo. In sicer govori gospa princezinja z angleškim naglasom od onega časa, odkar ji je mladi, srečni soprog iz staroplemiške rodbine zaupal, da ga njegova soproga ni očarala s svojo krasoto ali pa s svojim duhovitim razgovorom, marveč edino s čarovitostjo svojega angleškega naglasa, ki se ga je naučila nehoti v svoji otroški dobi od angleških guvernantk.

* **Prodajalka — milijonarka.** Pred par dnevi je stopila v edinburški samostan lady Julija Lyveden. Lady je stara 35 let in priznava krasotico. Pred 17. leti je bila lady Lyveden prodajalka v modni trgovini. Tedaj se je imenovala mis Julija Emary. Nekega dne je prišel v prodajalno stari lord Lyveden, ki je bil star 72 let ter bil tako slab, da so ga morali voziti. Lord se je blazno zaljubil v prodajalko in vsak dan je presedel po več ur v prodajalno, kjer je kupil po več klobukov, ki jih je razdal med siromake. Ti obiski so se končali s svatbo in lepa Julija je postala lady Lyvedenova. Zakon je bil jako srečen. Leta 1900 je umrl lord ter zapustil svoji ženi 40 milijonov. Leta 1908 se je lady zaročila z nekim škotskim plemičem, ki pa je iz neznanih vzrokov preuščil zaroko. To je tako učinkovalo na lady, da je težko zbolela in bi kmalu zblaznela. Nato je šla v samostan, kar je pač znamenje, da duševno ni še popolnoma zdrava.

* **Stara vina.** Naziranje, da je vino temboljšje, čim starejšje je, je vladalo skoraj v vseh krogih vinogradniških, kakor tudi v krogih vinjskih bratcev. V nekem družabnem klubu v Moskvi so pred nedavnim živahno razpravljali o vprašanju dobre moči starih in najstarejših vin. Pri tem so se izrekli razna mnenja. Končno so sklenili, naj se to vprašanje reši praktično. Izvolili so posebno komisijo desetih priznanih poznavalcev vina. Določenega dne se je sestala komisija. Pred seboj je imela celo vrsto steklenic. V eni je bilo vino zadnje letine, v drugi pa ista vrsta vina najstarejše letine, ki so ga mogli dobiti. Razen drugih vin je imela komisija Shery iz l. 1790, Madejro iz l. 1810, šampanjec iz l. 1860, in razne druge posebnosti. Rezultat je precej iznenadil, kajti samo tri vrste izmed najstarejših vin so zmagovito prestale poiskušnjo: bela vina in madejra. Stokovnjaki so dognali, da stara vina izgube aro in »ogenj« in da torej starost ne učinkuje dobro na vsa vina. Poročilo o rezultatu preskuševalne komisije je napravila v Moskvi med častilci dobre kapljice — mogočen vtisk.

* **Mesto genijev hočejo graditi.** Danski raziskovalec Hendrick Andersen in znani pariški romanopisec Pavel Adam sta prišla na to misel. V Parizu prirejata predavanja in razvijata goreče delovanje za svoj načrt. Ljudstvo naj bi si postavilo skupno glavno mesto »Kosmopolis«, ki bi bilo »mesto genijev«. Propagatorja sta celo že predložila francoski vladi prošnjo, naj preskrbi jamstvo mednarodnega varstva mestu, o zgradbi katerega sta popolnoma prepričana. To mesto bi bilo nekako srce celega sveta, v katerem bi se zbirala kri vsega ljudskega znanstvenega in umetniškega delovanja in stremljenja. Nova kulturna metropola sveta bi ne bila mesto za vsakega, marveč bi bila namenjena samo za smetano ljudstva, za genije na vseh poljih človeškega delovanja.

Svet se baje bliža združenju in tu je treba predvsem združiti cvet Sloveštva ali pa vse genialne ljudi. To mesto bi bilo ogromen azil učenjakov, umetnikov, izumiteljev in mislincev. Bila bi to prava armada duha, ki bi v svoje roke dobila vodstvo celega sveta. Čeprav je misel precej čudna, ima vendar že mnogo slavni privržencev. Stvar podpira bivši minister Bourgeois, astronom Flammarion, slavni kipar Rodin in provencalski pesnik Mistral. Napravljeno so tudi že načrti za to mesto, ki bi imelo 6 km v premeru. Mesto bi sestajalo iz najkrajših palač v slogu najslavnejših evropskih zgradb sredi najkrajših vrtov. V tem mestu bi se poravnali mednarodni spori, tu bi vladala modrost in ljudstvo bi se združevalo... Le eno vprašanje je še nerešeno: Kdo bo dal denar?

* **Bavarski zdravniki proti lourski propagandi.** Iz Monakovega poročajo: Zdravniška zbornica Zgornje Bavarske je sklenila prositi vlado, naj pazi na loursko propagando, v kolikor je to v higienskem in narodno-gospodarskem interesu. V svojem utemeljevanju pravi zbornica: »V nasprotju z drugimi božjimi poti se je podala agitacija za Lourda na popolnoma medicinsko polje. Ozdravljenja, ki so se pri tem izvršila, ki so bila potrjena in objavljena od pisarne, ki naj »zdravniško konstatira« čudeže in ki obstoja od leta 1892., zahtevajo, da nemški zdravniki zavzemajo svoje stališče. Izrecno se v teh poročilih o ozdravljenih postavlja nezadostnost medicinske znanosti proti neomejenim nadzemskim zdravilnim učinkom Lourda. Izrecno se navajajo zdravniki kot priče za dozdnevne zdravilne uspehe. Nasproti takim dogodkom ne more ostati še nadalje pasivna organizacija, ki naj zastopa ugled zdravniškega stanu. Zdelo se je, da se zadeva pojasi, obstoja tudi med zastopniki svetovnega naziranja, na katero se opira vera v Lourda. Kakor pa je prišla v zadnjem času lourska afera v javnost, iz tega se da sklepati, da so ta pojasnila o ozdravljenih pretirana, značijo torej zapeljivanje. Naštevaje uglednih zdravnikov, katerih izpričevalo so objavili kot dokaz za znanstveno nerazložljivo pomoč, se je izkazalo deloma kot slepljenje, ki more zelo škodovati ugledu zdravniškega stanu. Mi se nahajamo direktno pred zlorabo avtoritete zdravniškega poklica v svrhu gospodarskega izkoriščanja. Priznati se mora, da potuje tja na tisoče naših rojakov in da se žrtvujejo milijoni narodnega premoženja lourski agitaciji. Bolniki se izpostavljajo težkim telesnim nevarnostim in deloma tudi smrtni nevarnosti, ker zamude pravi trenotek zdravniške pomoči. Seveda je popolnoma izključeno, da bi klerikalna bavarska vlada omejila loursko agitacijo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Avdijske.

Dunaj, 12. januarja. Cesar je sprejel včeraj dopoldne v dolgi avdijski ministrskega predsednika grofa Stürgkha, ki mu je poročal o politični in parlamentarni situaciji. Nato je sprejel cesar predsedništvo bosanskega sabora, ki se mu je prišlo zahvaliti za imenovanje.

Mešana komisija.

Dunaj, 12. januarja. Danes popoldne se sestane mešana komisija gosposke in poslanske zbornice. Vlada naznanja v oficijoznih člankih, da z gotovostjo pričakuje, da bo sprejela gosposka zbornica sklepe poslanske zbornice, če se hoče ogniti § 14.

Zavrženo povabilo k češko-nemški spravi konferenci.

Praga, 12. januarja. Narodno-socialni poslanec Kalina je dobil od kneza Thuna povabilo k češko-nemški spravi konferenci, kateremu je bilo priloženo enako vabilo grofa Stürgkha. Vabilo grofa Thuna je poslanec Kalina izročil izvršiteljnemu odboru svoje stranke, Stürgkhu pa je poslal vabilo nazaj.

Razpuščen shod.

Praga, 12. januarja. Včeraj se je vršil tu shod češke narodno-socialne stranke, na katerem sta govorila poslanca Klofač in Stribny o političnem položaju. Ko je hotel govoriti državni poslanec dr. Markov v ruskem jeziku, je vladni zastopnik shod razpustil.

Izpremembra na banskem stolu?

Dunaj, 12. januarja. Iz Zagreba poročajo, da se pripravlja koalicija na izpremembra na banskem stolu. Bivši podban Nikolić naj bi postal

ban, sedanji ban baron Škerlec pa naj bo imenovan za hrvaškega ministra v Tiszovem kabinetu.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 12. januarja. Ogrski državni zbor razpravlja v svoji današnji seji o tiskovnem zakonu. Grof Apponyi je interpeliral vlado zaradi pogajanj z Romuni.

Kossuth.

Budimpešta, 12. jan. Zdravstveno stanje Kossuthovo se je poslabšalo tako, da se je bati katastrofe. Včeraj popoldne se je Kossuth poročil s svojo dolgoletno prijateljico grofico Beniovsky.

Delcasséjev naslednik.

Pariz, 12. januarja. Oficijozno se razglša, da bo naslednik Delcasséjev na veleposlaniškem mestu v Petrogradu sekcijski načelnik v zunanjem ministrstvu Paleologue.

Poincaré pride v Berlin.

Berlin, 12. januarja. Veliko senzacijo vzbujajo vest, da je napovedal francoski predsednik Poincaré na francoskem veleposlaništvu svoj poset na predvečer godu nemškega cesarja, 20. t. m. To bi bilo prvič po francosko-nemški vojni, da bi posetil predsednik Francoske nemškega cesarja.

Šef tvrdke Brockhaus t.

Lipsko, 12. januarja. Šef znane založniške tvrdke Brockhaus je danes v 85. letu starosti umrl.

Savernska afera.

Berlin, 12. januarja. Veliko senzacijo vzbujajo vest, da je predsednik Strassburškega vojnega sodišča brzojavno poročal o oprostitvi polkovnika Reuterja in poročnika Schadta nemškemu prestolonasledniku in berlinskemu policijskemu ravnatelju še predno je bila razprava končana ter brzojavki pridejal še svoje srčne čestitke.

Nemčija in Danska.

Berlin, 12. januarja. V Flensburgu je hotel govoriti predsednik danske poslanske zbornice socijalni demorut Stauning na nekem zborovanju. Policija mu je prepovedala govoriti tako v nemškem, kakor v danskem jeziku. Pri zborovanju je prebral njegov referat socijalni demokrat Adler in ker se navdušenje ni hotelo poleči, je stopil Stauning sam na govorniški oder. Takrat pa so ga prijeli policaji in odpeljali ter ga spravili po odgonu čez mejo.

Stavka v južni Afriki.

Capstadt, 12. januarja. Del lokalne milice je poklican pod orožje zaradi stavke železničarjev. Napoveduje se v kratkem konec stavke.

Razpust kitajskega parlamenta.

Peking, 12. januarja. Predsednik Juanšikaj je razpustil kitajski parlament.

Kitajske železnice.

London, 12. januarja. Velike kitajske železnice, za katere imajo belgijski podjetniki koncesijo, se bodo zgradile s francoskim kapitalom in bodo stale popolnoma pod vplivom Rusije. Graditi se ima železnica Lančefu-Hajčev, nadalje Čengtu-Tatungfu in Jumanfu-Čengtu, tako da bi bila ta zadnja proga zvezana z rusko transmongolsko železnico.

Mehika.

New York, 12. januarja. V severni Mehiki zmagujejo revolucionarji. Vladne čete, na čelu jim general Mercado so morale pobegniti na ameriška tla, kjer so jih razorožili.

Zima.

Dunaj, 12. januarja. Mraz je dosegel 10°. Na Tirolskem in Bavarskem snežni zameti. Promet deloma ustavljen. Mnogo vlakov stoji sredi proge. Na Tirolskem velikanski plazovi. Na Jadranskem morju burja. Sneg tudi v Dalmaciji. Gorica 1°, Trst 25°. Iz Nemčije vesti o velikih povodnjih.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Dunaj, 12. januarja. Sedaj se že oficijozno priznava, da se vrše med četami Esad paše in provizorične vlade krvavi boji v bližini Elbasana. Mednarodna komisija je pozvala Esad pašo, da naj odpokliče svoje čete.

Valona, 12. januarja. Včeraj se je sestalo vojno sodišče pod poveljništvom orožniškega poveljnika Weera. Sodišče je sestavljeno iz 3 častnikov in 3 civilistov. Glavni obtoženec je Bećir aga, z njim pa je obtoženih še šest turških častnikov 5 četa-

skih voditeljev in cela vrsta Albancev, ki so se baje udeležili zarote. Razprava bo trajala 5 do 6 dni.

Belgrad, 12. januarja. Včeraj so se vršili, kakor poroča list »Balkan«, med grškimi prostovoljci in Albanci v Epiru krvavi boji. Izgube na obeh straneh velike.

Venizelos v Rimu.

Rim, 12. januarja. V soboto zvečer je kralj sprejel grškega ministrskega predsednika Venizelosa. Včeraj se je Venizelos odpeljal v Pariz, kjer hoče ostati šest dni. Od tam obišče London. Venizelos je obiskal v Rimu tudi avstro-ogrškega in nemškega veleposlanika.

Rim, 12. januarja. Pred svojim odpotovanjem v Pariz je izjavil grški ministrski predsednik Venizelos, da je popolnoma zadovoljen z uspehom svoje misije v Rimu.

Grško - turška mirovna pogajanja razbita.

Carigrad, 12. januarja. Ker je stavila Turčija nove pogoje, so grško-turška mirovna pogajanja razbita.

Carigrad, 12. januarja. Oficijozno se razglša, da Turčija otokov Kios in Mitilene na noben način ne odstopi Grški.

Carigrad, 12. januarja. Tu proglašajo nad grškim blagom in nad grškimi trgovinami bojkot.

Konstatinovo slavje.

Belgrad, 12. januarja. Ob udeležbi prestolonaslednika kot namestnika kralja, celega kabineta ter romunskega in grškega poslanika in odposlanstva ruskega sinoda in srbskega episkopata se je vršilo včeraj v Nišu Konstatinovo slavje. Posebno pozornost vzbujajo dejstva, da sta se udeležila tudi grški in romunski poslanik, ter smatrajo to dejstvo kot potrditev ozke zveze med Grško, Srbijo in Romunsko.

Srbski zdravniki.

Belgrad, 12. januarja. Včeraj se je pričela 40letna skupščina srbskega zdravniškega društva, katero so pozdravili vse slovenske zdravniške organizacije. Poseben interes vzbujajo referati o zdravniškem delovanju za časa obeh vojen.

Bolgarsko sobranje.

Sofija, 12. januarja. V sobotni seji bolgarskega sobranja je naznanil ministrski predsednik Radoslavov, da je podal kabinet demisijo in da mu je bila poverjena sestava novega kabineta. Agrarci Stambulski je nato izjavil, da novi kabinet ni parlamentarni, ker vlada nima večine. Nacionalni Teodorov in vodja socijalistov sta zahtevala, da kabinet odstopi. Opozicija hoče kabinet strmoglaviti. Prihodnja seja danes. Vlada upa, da bo dobila pri volitvah v novih bolgarskih pokrajinah 25 mandatov od 35 mandatov, vsled česar bi imela potem večino.

Sofija, 12. januarja. Snoči se je vršil pod kraljevim predsedstvom kronski svet, ki je v principu sklenil razpust bolgarskega sobranja. Radoslavova vlada je prišla do prepričanja, da ne more računati na podporo opozicije. Posebno neprijeten je položaj vlade vsled razkritja, da je Radoslavov poskušal z denarjem podkupiti del agrarne stranke za svoj kabinet. To je bilo tudi povod, da je agrarna stranka proglasila najostrejši boj proti vladi in se ji je pridružila tudi ostala opozicija. Politični krogi iznova trde, da Radoslavov ne namerava samo razpustiti sobranja, marveč da hoče zagrešiti tudi državni preobrat s tem, da odpravi novi proporcionalni volilni sistem.

Bolgarska in Turčija.

Sofija, 12. januarja. Bolgarska korespondenca odločno dementira vest o sklepanju ofenzivne in defenzivne zveze med Bolgarsko in Turčijo.

Nemška vojaška misija v Turčiji.

Carigrad, 12. januarja. Porta priobčuje, — najbrže vsled pritiska Rusije, — sledeči komunike: Poveljništvo nad Dardanelami in Bosporom ne stoji pod poveljništvom poveljnika I. armadnega zbora, marveč pod poveljništvom vojnega ministra. Vojno sodišče in izjemno stanje sta tudi izključni zadevi vojnega ministra.

Frankobrod o. M., 12. januarja. Nemški general Bronsart je baje določen za namestnika šefa generalnega štaba.

Carigrad, 12. januarja. Oficijozno se razglša, da bo nemški general Liman imenovan za generalnega inšpektorja, dočim prevzame poveljništvo nad prvim armadnim zborom neki turški general. Enver beg je to baje storil, ker meni, da bo na ta način pomiril razburjeno rusko javno mnenje.

Odpuščeni turški častniki.

Carigrad, 12. januarja. Vojni minister Enver beg opravičuje odpuščenje častnikov s tem, da hoče pomladiti častniški zbor, ter pravi, da potrebuje Turčija v mirnem času samo 200.000 met. Proračun vojnega ministrstva ne bo presegal 6 milijonov funtov proti 10 in pol milijonov v letošnjem letu.

Mahmud Muktar paša.

Carigrad, 12. januarja. Bivši turški veleposlanik v Berlinu Mahmud Muktar paša, ki je bil imenovan za inšpektorja III. armadnega zbora in tega mesta ni sprejel, je bil upokojen.

»Sultan Osman«.

Carigrad, 12. januarja. Poveljnik ruskega naddreadnoughta »Sultan Osman«, Rauf beg, je odpotoval z 32 častniki na Angleško.

Romunska.

Bukarešta, 12. januarja. Romunski kralj Karel je ozdravel. Jutri sprejme demisijo kabineta Majorescu. Sestavo novega kabineta prevzame Joan Bratianu.

Ruske zahteve glede Armenije.

Carigrad, 12. januarja. Pogajanja zaradi vzhodno-anatolskih reform med Rusijo in Turčijo še niso končana. Sedanje sporne točke so sledeče: 1. Rusija zahteva, da imajo generalni inšpektorji pravico odstavljati valije, naznaniti pa morajo to ministrskemu svetu, ki se mora izjaviti tekom 6 dni. 2. Vprašanje od Kurdoz nasiloma zasedenih armenjskih zemljišč reši posebna komisija pod predsedstvom inšpektorja. Porta zahteva, da rešijo ta vprašanja sodišča. 3. Rusija zahteva brezpogojno paritetno zastopstvo muzlimanov in kristjanov v generalnih svetih vilajetov. Turčija zahteva proporcionalni sistem. 4. Rusija zahteva poseben davek za vzdrževanje armenjskih šol. 5. Rusija zahteva, da imajo generalni inšpektorji pravico sultanu predlagati imenovanje uradnikov. 6. Armensko vojaštvo ostane v mirovnem času v domovini. 7. Generalni inšpektor ima pravico zahtevati od valija vojaštvo za vzdrževanje miru. 8. Porta se zaveže, da preustroji sodstvo.

Gospodarstvo.

— **Nove železniške zgradbe na Srbskem.** Francoska družba za industrijska podjetja in javna dela začne meseca marca s pripravljanimi deli za zgradbo novih železniških prog Valjevo-Osečina, Kragujevac-Raška in Niš-Merdere.

— **Poljodelac.** Kalendar za godinu 1914. Uredilo Alfons Hribar, tajnik Zemaljskega Gospodarskega Vijeća i urednik »Gospodarskog Vjesnika« Zemaljskega Gospodarskega Vijeća, gospodarsko podučnih spisov. Cena 1 K 20 v, s pošto 20 v več. Naročila je pošiljati g. Alfonsu Hribarju, tajniku dež. gospod. sveta v Zadru.

— **Belgradska in zagrebška trgovinska zbornica.** Belgradska trgovinska zbornica je poslala svoje podatnike dr. Jovana Krikerja v Zagreb, da študira delovanje zagrebške trgovinske zbornice. Belgradska trgovinska zbornica namestila namreč stopiti s sosednimi trgovinskimi zbornicami monarhijske ožje in intimne zveze.

— **Prekomorsko izseljevanje.** Od 1. januarja do konca decembra 1913 se je izselilo čez Hamburg 192.733 oseb nasproti 134.169 oseb leta 1912 in 86.895 oseb leta 1911. Čez Bremen se je izselilo leta 1913 skupaj 239.564 oseb nasproti 169.951 oseb leta 1912. In 115.004 oseb leta 1911. Čez Hamburg in Bremen se je torej izselilo leta 1913. 432.297 oseb nasproti 304.120 oseb leta 1912. In 201.939 oseb leta 1911. Iz teh števil je razvidno, kako ogromno se je pomnožilo prekomorsko izseljevanje čez Hamburg in Bremen v poslednjem letu.

— **Izvoz hmelja iz Avstrije v Ameriko.** Avstrijski izvoz hmelja je znašal meseca novembra 1913. 28.244 met. stotov. Značilno je, da so razen v Nemčijo, kamor so novembra izvozili 11.364 met. stotov, obenem izvozili v Združene države severo-ameriške 8008 met. stotov, čeprav znaša carina na hmelj v Združenih državah 173 K 06 v od 100 kg in čeprav je bila v Združenih državah dobra letina hmelja. Nemčija je n. pr. novembra izvozila v Združene države samo 1124 met. stotov hmelja. Meseca septembra 1913 je izvozila Avstrija v Ameriko 15.270 met. stotov, dočim je Nemčija izvozila samo 1658 met. stotov hmelja. Iz tega je razvidno, da je v Ameriki avstrijski hmelj zelo priljubljen.

Poslano.)

Odpri pismo gosp. Ivanu Vrhovcu, dimnikarskemu mojstru

v Ljubljani

V sobotni številki »Slov. Naroda« ste objavili, da ste bili primorani me ne odpušiti iz službe in to zaradi za- hrbitnosti. Prepričan sem, da o kakem zadržanju činu ne more biti govora, povod za odpušitev je bil le ta, ker imam tudi jaz svojo dimnikarsko koncesijo, a po Novem letu bi itak sam izstopil iz službe, ker hočem pod svojim imenom izvrševati dimnikar- sko obrt.

Dalje mi očitajte, da se vsiljujem ljubljanskim hišnim posestnikom za delo. V tem oziru je tako očitanje ne- utemeljeno in zlobno, ker ako kdo meni poveri delo, mi je poveril delo gotovo radi tega, ker sem kot obrt- nik vedno na svojem mestu in mislim, da tudi Vi ne morete temu oporekati. Glede Šiške pa pojasnim toliko, da sem takoj pripravljen odklanjati vsa- ko delo v Ljubljani in sploh izven Šiške s tistim momentom, ko bodele vsi ljubljanski dimnikarski mojstri iz- vrševali svojo obrt le v Ljubljani, ne pa kot sedaj, ko okupirate celo Šiš- ko in sploh okolico, in za nas nič ne ostane. Mislim, da mora biti tudi tu- kaj enaka pravica za vse. Za skrom- no preživljenje na tem svetu imam pa tudi jaz svojo pravico in te se ho- čem posluževati do skrajnosti, pa ako je Vam prav ali ne. Upam, da se razumemo.

V Ljubljani, 12. januarja 1914.

Adolf Fritz.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Borzna poročila.

Ljubljanska
»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurz današnje borze 12. januarja 1914.

Menični posred.	Priloga	Priloga
4%, maleva renta	83.05	83.25
4 1/2%, maleva renta	86.75	86.45
4%, avst. krona renta	83.60	83.80
4 1/2%, avst. krona renta	82.85	83.05
4%, kronsko deželno posojilo	—	94.50
4%, k. o. čelne dož. banke	86	87

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Priloga

Proda se
klavir

dobro ohranjen, in harmoničen s 10 reg-
amer. sistema, po ugodni ceni.

Obrniti se je pod »Ljra«, pošte
restanta, Ljubljana.

Gospodična

ki je dovršila osem razredov in tr-
govski tečaj, zmožna v kuhinji, šče
primerne službe.

Ponudbe pod »Spretna 19«,
poštno ločeno. 170

Trgovski pomočnik

mešane stroke, zmožen slov. in nem.
se sprejme s 1. februarjem. Ponudbe
na upravnishvo »Slovenskega Naroda«
pod šifro: »Trgovski pomočnik 30«.

Gostilna

se da v najem s začetkom febru-
arja v zelo prometnem kraju na
Kranjskem; ozira se na dobro ku-
harico. 168

Več pove lastnik Jos. Eisner v
Litiiji.

Izprašan, trezen
kurjač

se sprejme takoj v tovarni na
deželi. 188

Ponudbe s spričevali naj se poš-
ljejo na vodstvo »Adria«, pivovalne
v Senožečah. Stanovanje, obstoječe
iz dveh sob in kuhinje event. prosto.

! ? ? ? !

Čenjenemu občinstvu vlijudo na-
znanjam, da sem nakupil od gg. Dre-
seja in prošta Elberta večjo množino
belega in rdečega rizlinga (tako-
imenovanega Stadterbergerja) iz Trške
gore pri Novem mestu, katerega bom
zajamčeno pristnega točil

v gostilni »Leon«

Florjanska ulica št. 6.

Razglednice

umetniške,
in
pokrajinske

se dobe vedno
v veliki izbiri v

»Narodni knjigarni«

Prešernova ulica 7.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče
potrebščine ima v zalogi 2387

fotomanufaktura in drogerija

»Adrija«

lastveno koncesijonirana prodaja strupov
v Ljubljani, Selenburgova ulica 3.

Gemnica na razpolago. Zunanja naročila
s obratno pošto. — Zahtevajte cenike.

Vizitnice v elegantni obliki priporoča
Narodna tiskarna.

Anton Bajec
umetni in trgovski vrtnar
razmaja št. p. n. občinstvu, da se neboja njegov 127
cvetlični salon
samo pod Jrančo št. 2.
poleg Cevljarskega mesta.
Velika zaloga suhih vencev.
Izdelovanje šopkov, vencev, trakov itd
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Za mladino
priporočamo
naslednje spise:

	broš.	vez.
Andersenove pravljice za mladino	—	1—
Brezovnik Anton. Zakaj? — Zato!	—	—60
Brinar Jos., Medvedji lov. Čukova gostija	—	—80
Burnett, Mali lord. (Lord Fauntleroy)	160	260
Campe - Majar Hr., Odkritje Amerike	—	2—
Dimnik J., Avstrijski junaki	150	180
Gangl, Zbrani spisi za mladino I. zvezek	—	150
Gangl, Zbrani spisi za mladino II. zvezek	—	150
Gangl, Zbrani spisi za mladino III. zvezek	—	150
Gregorčičeva Marica, »Otroški odir«, Igrice za mladino otroških vrtec in ljudske šole	150	—
Hauß Viljem, Pravljice za mladino	—	120
Hoffmann - Funtek, Bog pomaga. Povest	—	—80
Hoffmann - Funtek, Kar Bog stori vse prav stori. Povest	—	—80
Hoffmann - Funtek, Kako vzgaja vsoda. Povest	—	—80
Hoffmann - Funtek, Peter Prostak. Povest	—	—80
Kapitan Zar ali Kleč v Tihem morju. Povest	—	120
Kipling R., Džungla. (The jungle book). S slikami	2—	3—
Kosi Anton, Sto narodnih legend	—	120
Malavašič, Oče naš. Povest	150	170
Marryat, kapitan Frederick, Morski razbojnik	250	370
Milčinski Fr., Pravljice. S 40 slikami	—	4—
Mišjakov Julček, Spisi I. zvezek. S slikami	—	150
Mišjakov Julček, Spisi II. zvezek. S slikami	—	150
Mišjakov Julček, Spisi III. zvezek. S slikami	—	150
Na divjem zapadu. Tri povesti iz življenja Indijancev	—	120
Rapé A., Dane. Povest za mladino	—	1—
Rapé A., Mladini I. zvezek. S slikami	—	150
Rapé A., Mladini II. zvezek. S slikami	—	150
Rapé A., Mladini III. zvezek. S slikami	—	150
Ribičič, Kraljestvo čebel	—	—80
Šmid Kristof, Spisi I.—XV. zv.	870	1170
Šmid Kristof, Roza Jelodvorska	—	2—
Spillmannova povesti I.—XIX. zv.	960	1340
Tröst Ivo, Na rakovo nogo. Povest	—	—80
Verne Jules, Pet tednov v zrakoplovu	—	380

Slikanice.

A—B—C v podobah s pesmicami	—	160
Blazek in Tomažek	—	160
Hlita voznja po železnici	160	—
Hrošč in žuželke v podobah	—80	—
Kaj pripoveduje čarovnica	120	240
Knjiga za slikanje dopisnic:		
1. Mladi umetniki	1—	—
2. Otroški vrtec	1—	—
3. Za kratek čas	1—	—
4. Zaklad za otroke	1—	—
Lahkih nog naokrog. (Najnovejši.)	—	280
Metulji v podobah	—80	—
Modri Janko Vesela knjiga s podobami	—	240
Našim malim. Vzgojne slike iz sv. pisma	—90	—
Noetova barka. Živalstvo v podobah	150	—
Palčki Poljanci	—	360
Pavluša in Nuša — dva škrata	—	160
Pepelka. Pravljica s podobami	—60	—
Planinske cvetke v podobah	—80	—
Podobe iz živalstva	—80	150
Radost malih	—40	—
Robinson starši. Povest s podobami za otroke	140	—
Slovenski A—B—C v podobah	—80	120
Snegulčica. Pravljica	120	240
Trnčičica. Pravljica	120	—
Vesela družica	—70	—
Vesela mladina	—80	150
V zverinjaku	—90	150
Zlata radost	—40	150
Zoološki affant	—	6—
Živali naše prijateljice	—70	—

Narodna knjigarna v Ljubljani

Rmečka pisarna
narodno - napredne stranke

Vodstvo narodno - napredne
stranke je ustanovilo v svojem taj-
ništvu posebno kmečko pisarno, ki
je na razpolago vsakemu napred-
nemu kmetovalcu za popolnoma
brezplačni pouk v vseh političnih,
upravnih, davčnih, pristojbinskih
in vojaških zadevah. Izključene pa
so zasebne pravne zadeve. — Pi-
sarna bo poslovala za sedaj le pisme-
no in vsak napreden kmetovalec, ki
je potreben kakršnegakoli pouka v
zgoraj navedenih strokah, naj se
obrne zaupno s posebnim pismom,
katerega je priložiti 10 vinarso
znamko za odgovor (ako se želi od-
govor v priporočenem pismu pa 35
vinarsko znamko) na: Kmetoski pi-
sarno narodno - napredne stranke v
Ljubljani, Wolfova ulica 10. Ob sebi
umevno je, da je pisarna na razpolo-
go tudi naprednim kmetiskim župan-
stvom.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Napačna varčnost je glavobol,
bolečine v ušesih, revmatizem, zobo-
bol itd. prestajati, ne da bi kaj sto-
rili zoper to. Čas, ki ga tako izgubi-
mo, in oslabiljenje naše delozmožno-
sti, stane dosti več nego takojšnje
odstranjenje bolečin s Fellerjevim
bolečine tolažečim rastlinskim esen-
čnim fluidom z znamko »Elsafuide«,
ki dobro služi tudi pri oslabelosti oči,
migljanju pred očmi, nahodu, gnitju
dlesna, slabí sapi iz ust, šumenju po
ušesih, pomanjkanju spanca itd. —
12 steklenic stane franko samo 5 K
pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica,
Elzin trg št. 238 (Hrvaško), kjer se
tudi lahko naroča Fellerjeve odvajal-
ne rabarbarske kroglice z znamko
»Elza kroglice« proti zapeki, goreči-
ci itd. in sicer 6 steklenic za 4 krone
franko. Priporočamo bralcem iz last-
ne izkušnje ti preizkušeni domači
zdravili, ki bi jih ne smelo manjkati
nikjer in ki skupaj tvorita celo do-
mačo lekarno.

Lilijskomlečno milo
s konjičkom

Bergmanna & Co., Dölln n. L.

ostane prejšnjemu nedosežno po svojem
učinku proti pegam, dalje neupljivo
za racionalno negovanje kože in lepote,
kar potrjujejo vsak dan prihajajoča
priznalna pisma. Dobiva se po 20 h
po lekarnah, drogerijah, parfumerijskih
trgovinah itd. Istotako se obnaša
Bergmanna lilijsna krema »Manera«
čudovito za ohranitev nežnih damskih
rok; v lončkih po 70 vinarjev povsod.

Meteorološko poročilo.

Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
10.	2. pop.	738.1	—8.8	sl. svzh.	oblačno
11.	9. zv.	738.8	—2.9	sl. svzh.	—
12.	7. zj.	740.1	—5.2	brezvetr.	—
13.	2. pop.	739.8	—4.7	sl. svzh.	—
14.	9. zv.	741.6	—5.0	sl. svzh.	—
15.	7. zj.	740.8	—5.3	—	—

Srednja temperatura sobote —3.5°, norm. —2.7°, nedelje —5.0°, norm. —2.6°. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm.

Prezvamem
trgovino z meš. blagom

v najem, če mogoče na deželi v
večjem prometnem kraju. Le resno
nudbe je poslati takoj pod »dobro idoča
trgovina 1914« na upravn »Slov. Naroda«.

Sprejme se takoj
trg. učenec

v trgovino z mešanim blagom

Jos. Grile, Idrija

Kavarniško blagajničarko

dobro izveščano, sprejme takoj
kavarna, Central' Ljubljana.

104

Vsled prevzetja drugega podjetja se odda
v Kranjski gori, kjer je sedež sodnije in
davkarije in kamor zahaja poleti mnogo
tujcev in turistov, po zimi pa sankacev, v
najem dobra idoča sloveča

gostilna

oziroma hotel »slave«. Pripomni se, da
gostilna se ni bila v najemu, torej se bode
oziralo le na dobre in zmožne reflektante
kateri lahko položijo tudi kavcijo. 187

Natančneje se izve pri lastnici Mariji Zorč.

Ženitna ponudba.

U surho moštne žče gostilničar
v starosti 35 let, kateri bi šel rad
za nekaj let na Italijo, gospodično
v starosti od 18 do 25 let.

Želim gospodično lepe zunanjosti,
mirnega značaja in da ima vseje
do gostilne ali trgovine.

A denar se ne ožira ampak le
na dobro in pošteno gospodinjio in
kuharico in neomadeževano pretek-
st.

Le resne ponudbe s sliko, katero
se v kratkem vrne pod »Srečen 30
kon 192« na uprav. »Sl. Naroda«.

102

kakor sadno drevje, semena, umetna gnojila, močna krmila itd., dobivajo udje c. kr. kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z zajemčeno vsebino po najnižjih cenah ter je :

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštne prosto

**bluze, modno blago, sukno, platno,
garniture, preproge, šerpe, rute, pletl.**

